

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

Call No. M 290 Acc. No. 90.362

Author രവീന്ദ്രൻ, മായാ മി

Title ഭവാനുഭവം

BOOK To READER

- * Thank you for not tearing my pages.
- * Grateful for not Writing Comments or putting unsightly markings.

CALLING URGENT ATTENTION

1. Tearing of pages causes permanent damage to the Book. Please think of the Reader who finds missing pages after reading that far. It is cruelty to the innocent.
2. Writing Comments and putting markings disfigure the Book. Please take care.

Secretary

960

~~10~~

==ലോകമതങ്ങൾ==

(ഒരു ഉൽഗ്രഹണം)

ഗ്രന്ഥകർത്താ,

സചിവോത്തമം

സർ സി. പി. രാമസ്വാമിഅയ്യർ.

കെ. സി. എസ്. ഐ., കെ. സി. ഐ. ഇ., എൽ. എൽ. ഡി.

പരിഭാഷകൻ,

സി. വി. കുഞ്ഞുരാമൻ.

പ്രസാധകർ,

വഞ്ചി പൂവർഫണ്ഡ്, തിരുവനന്തപുരം.

വില അനു എട്ട്.

90362

290

Rom. L.

W

അവതാരിക.

സചിവോത്തമഃ സർ സി. പി. രാമസ്വാമി അയ്യരുടെ കൃതിയായ 'ലോകമതങ്ങൾ' എന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം മലയാളത്തിലേക്കു പരിഭാഷപ്പെടുത്തുന്ന ജോലി ഞാൻ ഏൽക്കണമെന്നും എന്റെ ഒരു ആമുഖം കൂടി വേണമെന്നുമറിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കു ചെട്ടെന്ന് ഓർമ്മവന്നത് "കുപ സൂര്യപ്രഭുവോ വംശഃ കുപ ചാല്പവിഷയാ മതിഃ" എന്നുള്ള കാളിദാസവചനമായിരുന്നു. എങ്കിലും ഗ്രന്ഥവിഷയം എനിക്കു പ്രിയതമമാകയാൽ ജയാപജയങ്ങൾ ഗണിക്കാതെ ഇതിന് ഉദ്യമിക്കാമെന്നു തന്നെ നിശ്ചയിച്ചു.

ആദ്യം ഇതു നേർതർജ്ജിമ ചെയ്യുകയെക്കാൾ കാര്യം ഏവർക്കും ഗ്രഹിക്കത്തക്ക സരളഭാഷയിൽ മൂലഗ്രന്ഥത്തെ മാതൃകയാക്കി എഴുതുകയാണ് നല്ലതെന്ന് എനിക്കു തോന്നുകയും വിദഗ്ദ്ധോപദേശം അതിന് അനുകൂലമായി വരികയും ചെയ്തു. എങ്കിലും അതു തർജ്ജിമ ആകുകയില്ലല്ലോ. സർ സി. പി. എഴുതിയത് എന്തെന്നു അറിവാനായിരിക്കും ഇംഗ്ലീഷ് അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത മലയാളികൾക്കു ആഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നതു; അല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുസ്തകത്തെ ഉപജീവിച്ചു ഞാൻ എന്തെഴുതിയെന്ന് അറിവാനായിരിക്കുകയില്ല. അതുതന്നെയാണ് നേർ

തർജ്ജിമയ്ക്കുതന്നെ മുതിർന്നു്. വിഷയത്തിന്റെ ഗൗരവവും, സർ സി. പി. യുടെ ഇംഗ്ലീഷുവാചകങ്ങൾക്കുള്ള പ്രത്യേകതയും ഗാംഭീര്യവും, അദ്ദേഹം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള അനേകപദങ്ങൾക്കും ശൈലികൾക്കും തത്തുല്യമായ വൈശദ്യവും ഭംഗിയുമുള്ള ഭാഷാപദങ്ങൾ ലഭിക്കുവാനുള്ള പ്രയാസവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗതർജ്ജിമകളിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയ്ക്കു് അറിഞ്ഞുകൂട്ടു. തർജ്ജിമകൾ എല്ലാത്തന്നെ “കുതിരയെ കഴുതയാക്കുക”യാണെന്നു് സരസനായ ഒരു വിമർശകൻ അപമാനിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ “പങ്കേ ശയിക്കുന്ന പോതിപ്രവര”നെ “ചേററിൽകിടക്കുന്ന പന്നിത്തടിയൻ” എന്നു തർജ്ജിമചെയ്താൽ കഴുത കുതിരയായി എന്നും വരാം. എന്നെന്നെക്കൊണ്ടു് അതു സാധ്യമല്ല.

പ്രമാണപ്പെട്ട ആറു മതസ്ഥാപകന്മാരെക്കുറിച്ചു മതവിഷയമായി അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടിടത്തോളം ജീവചരിത്രവും, അവരുടെ ധർമ്മോപദേശങ്ങളും ഉൽഗ്രഥിച്ചുകൊണ്ടു് സർ സി. പി. വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു് “ഏകം സത്; വിപ്രാബഹുധാ വദന്തി” എന്നുള്ള ശ്രുതിവാക്യത്തെയാണു്. “പല മതസാരവുമേക”മെന്നു് അടുത്ത കാലത്തു നാരായണഗുരു ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപദേശവും ഈ ശ്രുതിവാക്യത്തെ അനുസരിക്കുകതന്നെ ചെയ്

യുന്ന. പ്രാമാണികന്മാരായ പലരും എഴുതി
ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആധാരമാക്കി ഈ ശ്രുതി
വാക്യബോധം ജനങ്ങളുടെ വിശ്വാസപ്രമാണ
മാക്കിത്തീർക്കേണ്ട ഒരാവശ്യം ലോകസംഭവങ്ങളുടെ
ഇന്നത്തെ ഘാതികുണ്ടു്.

രാഷ്ട്രങ്ങൾ തമ്മിൽ കലഹിച്ചു് ഒരു രാഷ്ട്രം
മററൊരു രാഷ്ട്രത്തെ കീഴടക്കുന്ന അപരിഹായസ
ബ്രദായം ലോകത്തിൽ നടന്നുവരുന്നതുപോലെ
തന്നെ മതസാമ്രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിലും പണ്ടത്തെ
പ്പോലെ രക്തച്ചൊരിച്ചിലോടുകൂടി അല്ലെങ്കിലും,
മതപരിവർത്തനമെന്ന പേരിൽ ഒരാക്രമണം ഇ
പ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്. ഭൗമസൂക്ഷ്മതയില്ലായ്മ
നിമിത്തം പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഭിന്നങ്ങളായി കാണ
പ്പെടുന്ന മർദ്ദങ്ങൾ പരമാർത്ഥത്തിൽ ഒരേ ഒരു
മാറ്റംതന്നെയാണെന്നു ഈ ചെറുഗ്രന്ഥം ചിന്താ
ശീലന്മാർക്കു സന്ദേഹരഹിതമായ പ്രബോധനം
നൽകുന്നുണ്ടു്. അതിലും ഗുരുതരമായ, ഒരുപക്ഷേ
കുറെക്കൂടി ഞെരുക്കമേറിയ, ഒരാവശ്യവും വിദ്യാ
ഭ്യാസവിഷയമായി വന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ടു്. പാഠശാല
കളിൽ മതം പഠിപ്പിക്കുന്നില്ല എന്ന കാരണ
ത്താൽ ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം “ആത്മാവി
ല്ലാത്ത വിദ്യാഭ്യാസ”മെന്നും “ദൈവമില്ലാത്ത
വിദ്യാഭ്യാസ”മെന്നും മറ്റും മഹാനാരുടെ ഇട
യിൽ സാർവ്വത്രികമായ ഒരാക്ഷേപം ശക്തിപ്പെട്ടി

ട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇവിടെ വിദ്യാഭ്യാസസംരക്ഷണത്തിന്
 രുന്ന ഒരു മഹാനോട് മതം പഠിപ്പിക്കുവാൻ
 ഏല്പാടു ചെയ്യണമെന്നു ഞാൻ നിവേദനം ചെയ്ത
 പോൾ “ഏർപ്പാടു ചെയ്യാം; ആചാര്യനെവി
 ടെ?” എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹം ചോദിച്ചത്.
 യൂറോപ്യൻ മിഷണറിമാർ മതപ്രസംഗം തിരുവി
 താംകൂറിൽ തുടങ്ങിട്ടു ൧൫൦ കൊല്ലമാകും.
 അടുത്ത കാലത്തു ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിലും മതപ്ര
 സംഗങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. അന്യമതങ്ങളോടു
 പ്രത്യക്ഷമായിട്ടല്ലെങ്കിലും ഒരു ചെറിയ വിഭേദ
 ബുദ്ധിയോ പരിഹാസബുദ്ധിയോ, മിഷണറിമാരു
 ടെ അനുകരണമായിട്ടായിരിക്കാം, ഈവക പ്രസം
 ഗങ്ങളിൽ ഒരു അപശ്രുതിപോലെ കേൾക്കാതി
 രിക്കുന്നില്ല. മതപ്രസംഗം കേൾക്കാൻ കൂടുന്ന
 ജനങ്ങൾ പ്രസംഗങ്ങളുടെ ഈ പോക്കിനെ നിരോ
 ധിക്കണമെങ്കിൽ, “പലമതസാരവുമേക” മെന്ന
 തത്പാവബോധം ജനങ്ങൾക്കുണ്ടാകുകതന്നെ വേ
 ണം. ഈ പുസ്തകം അതിനു പര്യാപ്തമാണ്.

വിശ്രുതനായ എച്ച്. ജി. വെൽസിന്റെ
 ‘ലോകചരിത്രം’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ മതവിദ്യാ
 ഭ്യാസത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത് ഈ
 സന്ദർഭത്തിൽ ചിന്താർഹമാകുന്നു. പത്തൊൻപതാം
 നൂറ്റാണ്ടു വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ ഒരു ചരിത്ര
 തന്ത്രം ഉണ്ടാക്കിയ നൂറ്റാണ്ടാണ്. ആ നൂറ്റാ

ഞ്ഞുവരെ വിദ്യാഭ്യാസം മതത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ടി
 രുന്നു. സാർവ്വജനീനമായ സാക്ഷരത്വം അതിനുമുൻ
 പ് ട്ടു. ആദർശമായി ആരും കരുതിയിരുന്നില്ല.
 വേദപാരായണം ചെയ്തു വിപ്രന്മാർ ജനസമുദാ
 യത്തിന്റെ ഉയർന്ന സ്ഥാനത്തു നിന്നിരുന്നു.
 സാമാന്യജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അവർ സാക്ഷര
 ത്വപ്രചാരണത്തിനു പകരം പരിഷ്കാരസംവൽക
 ണങ്ങളായ കലാവിദ്യകളെ പ്രചരിപ്പിക്കുവാനേ ഉദ്യ
 മിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ക്ഷേത്രങ്ങളിലേ ബിംബങ്ങൾ,
 ക്ഷേത്രങ്ങളിലേ ശില്പതക്ഷണവിധാനങ്ങൾ, ക്ഷേ
 ത്രോത്സവങ്ങൾ മുതലായവകൊണ്ടാണ് അവർ
 സാമാന്യജനങ്ങൾക്കു സംസ്കാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന
 കർമ്മം നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നതു്. എന്നാൽ പത്തൊൻ
 പതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ അതുവരെ മതത്തോടു ബ
 ണ്ധപ്പെട്ടിരുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു് അതിൽനിന്നു
 വിമോചനം വന്നതോടുകൂടി മതപഠനം വിദ്യാഭ്യാ
 സപദ്ധതിയിൽനിന്നു ബഹിഷ്കൃതമായി. എല്ലാ
 വരേയും മതം പഠിപ്പിക്കാൻ പൊതുപാഠശാ
 ലകളിൽ ഏർപ്പാടുചെയ്താൽ ഭിന്നമതക്കാരുള്ള
 നാട്ടിൽ ഭിന്നമതഗുരുകന്മാരെയും നിയമിക്കേണ്ടി
 വരുമല്ലോ. അങ്ങനെയുള്ള നല്ല മതഗുരുകന്മാ
 രെ എല്ലാ ശിഷ്യർക്കും ലഭിക്കത്തക്കവണ്ണം ഏർപ്പാടു
 ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വൈഷമ്യം മൂലം സാമാന്യ
 ജനങ്ങൾക്കു് അത്യാവശ്യമായ വിജ്ഞാനവൃദ്ധിക്കു
 (ജ്ഞാനവൃദ്ധിക്കല്ല) സാക്ഷരത്വപ്രചാരണം മത

ത്തിൽനിന്നു വേർതിരിച്ചാലേ സാധ്യമാകുകയുള്ളൂ എന്നു കണ്ടു, അതിനു ഭരണാധികാരികൾ ഏല്പാടു ചെയ്തു. അതിന്റെ ഫലമായി അദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനത്തിനു പകരം ഭൗതികവിജ്ഞാനം വർദ്ധിച്ചു; അഹിംസയുടെ സ്ഥാനത്തു ഹിംസ ഇന്നു ക്രൂരതാബദ്ധം നടത്തുന്നു. ഈ അനന്തം ഒഴിക്കുവാൻ ജ്ഞാനവിജ്ഞാനങ്ങൾക്കു്, അഥവാ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനത്തിന്നും ലൌകികവിജ്ഞാനത്തിന്നും, 'ഭദ്രപം' എന്നപോലെ തുല്യമായ സ്ഥാനം തന്നെ വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഗവർണ്മെൻറു മുഖ്യമായും ലൌകികർക്കുവേണ്ടിയുള്ളതാണ്; അതിനാൽ ഗവർണ്മെൻറു ജനങ്ങൾ തന്നെയാണ് അതിനു വേണ്ട ഏല്പാടു ചെയ്യേണ്ടതെന്നു തോന്നുന്നു. ഗവർണ്മെൻറിനു് ഈ ചുമതല കൂടി വഹിക്കാമെങ്കിൽ നല്ലതുതന്നെ.

ജനങ്ങളോ ഗവർണ്മെൻറു തന്നെയോ ജ്ഞാനവിതരണത്തിനു വേണ്ട ഏല്പാടു ചെയ്യുമ്പോൾ ആ ഏല്പാടിന്റെ മുഖ്യലക്ഷണം എന്തായിരിക്കണമെന്ന് സർ സി. പി. യുടെ ഈ പുസ്തകം സന്ദേഹരഹിതമായ പ്രബോധനം നൽകുന്നുണ്ടു്. അതാണ് ഈ കൃതിക്കുള്ള മുഖ്യവൈശിഷ്ട്യം. നാരായണഗുരു ഉപദേശിക്കുമ്പോലെ "ജാതിഭേദം മതഭേദം ഏതുമില്ലാതെ സർവ്വം നോക്കി രീതേപന വാഴുന്ന മാതൃകാസ്ഥാന" മാക്കണം

നമ്മുടെ “മാതൃകാസംസ്ഥാനം” (Model State) എന്നു പ്രസിദ്ധിയുള്ള ഈ തിരുവിതാംകൂർസംസ്ഥാനത്തെ. ജാതിയെ അഥവാ ജാതികൃതാനന്തരങ്ങളെ പരിഹരിക്കുകയെന്നുള്ള മഹായജ്ഞം ക്ഷേത്രപ്രവേശനവിളംബരപ്രവർത്തനം കൊണ്ടു മഹാരാജാവു തിരുമേനിയും അമ്മമഹാരാണിയും മന്ത്രിസത്തമനംകൂടി നിർവ്വഹിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അതുപോലെ ഭിന്നമതങ്ങൾ മൗഢരഹിതങ്ങളായി ‘ഏകം സത്’ എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലെത്തിച്ചേരുകയാണു മതവും വിദ്യാഭ്യാസവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയാണു നിർവ്വഹിക്കേണ്ട യജ്ഞത്തിന്റെ പ്രാരംഭക്രിയയായിത്തീരട്ടേ ഈ ഗ്രന്ഥമെന്നു സത്തുക്കളേ വരും ആശംസിക്കേണ്ടതാണ്. വെൽസ് പരയും പോലെ എല്ലാമതങ്ങളും മനുഷ്യരുടെ മതമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്ന മതമാണ് ഏറ്റവും നല്ല മതം. ആ മതക്കാർ എല്ലാവരും ചേരുമ്പോൾ മാത്രമാണ് യഥാർത്ഥമായ ഒരു നേഷൻ ഉണ്ടാകുന്നത്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു നേഷന്റെ സൃഷ്ടിക്കു് എല്ലാമതക്കാരും പ്രവർത്തിക്കണമെന്നുള്ള വെൽസിന്റെ അഭിപ്രായം ഈ ഗ്രന്ഥം നമ്മെ വിശദമായി ഉൽബോധിപ്പിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകം വിറുക്കിട്ടുന്ന ആദായം ‘വഞ്ചി അന്നഭാനനിയി’ക്കു സംഭാവന ചെയ്യുവാനാണു ഈ നിധിയുടെ പ്രാണപ്രതിഷ്ഠയ്ക്കിടവരുത്തിയ ഈ

ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രസാധകൻ ശ്രീ എസ്. ചിദംബരം നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങൾ അനേകം നമ്മുടെ നാട്ടിലുണ്ട്. വഞ്ചി അന്നദാന നിധിയെക്കാൾ ഒരു മഹാധർമ്മദാനനിധി ഉണ്ടാകുക സാദ്ധ്യമല്ല. വിദ്യാത്മികളായ—ശരിക്കു പറകയാണെങ്കിൽ ബ്രഹ്മചാരികളായ—ചെറുചെരങ്ങൾ ഉച്ചപ്പട്ടിണിക്കാരായി ജന്മാഗ്നി ജ്വലിപ്പിച്ച് അതിൽ നീറിക്കൊണ്ടു പഠിച്ചു തെളിഞ്ഞാലും രോഗികളായി, ഉപയോഗശൂന്യരായി, സമുദായത്തിനും സംസ്ഥാനത്തിനും മഹാഭാരമായി തീരുന്നതിനെ ഒഴിക്കുവാനുള്ള ധർമ്മകർമ്മത്തിനു ശേഖരിക്കുന്നതാണ് വഞ്ചി അന്നദാന നിധി. പുസ്തകംകിട്ടാതെ തന്നെ ആ നിധിയിലേക്കു ധർമ്മിഷ്ഠന്മാരുടെ ധർമ്മദാനങ്ങൾ ഒഴുകേണ്ടതാണ്; ഇവിടെ പകരം കിട്ടുന്ന പുസ്തകമാകട്ടെ കൈയിൽനിന്നു പ്രസ്തുതനിധിയിലേക്കു ഒഴുകിപ്പോകുന്ന ധനത്തേക്കാൾ എത്രയോ മഹത്വമേറിയ ഒരു ഉത്താനധനമാണ്!

കേരളം ജാതികളുടെ ഭ്രാന്തശാലയാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവരിലാരു കേരളം മതങ്ങളുടെ ശാന്തിശാലയാണെന്ന് അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. മധ്യാഹ്നയുടെ ജീവിതചരിത്രത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്ത്, ചതിന്നാലാം നൂറ്റാണ്ടിൽ, കേരളത്തിൽ ഇരുപതിൽ ചിലപാനം മതങ്ങൾ ഉണ്ടാ-

യിരുന്ന എന്നു പറഞ്ഞുകാണുന്നു. പക്ഷെ ഇതു ഹിന്ദുമതത്തിൽ തന്നെയുള്ള ഭിന്നശാഖകളെ കണക്കാക്കിപ്പറഞ്ഞതായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ ഹിന്ദു, ക്രിസ്തു ഗുൻ, മുസൽമാൻ ഇങ്ങനെ മൂന്നു മതക്കാർ, ഒന്ന് ഒന്നിനെ ഗ്രസിക്കാൻ ശക്യമല്ലാത്ത സംഘ്യാബലത്തോടുകൂടി, ഇടകലൻ താമസിക്കുന്നു. മതസ്ഥാപനങ്ങൾ ഒഴിച്ചുള്ള പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലെല്ലാം ഈ മൂന്നുമതക്കാർക്കും നിബന്ധനമായ പ്രവേശനമുണ്ട്. മതകലഹം ഈ നാട്ടിൽ കേൾക്കുക ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മുൻപറഞ്ഞ ഭ്രാന്തശാലയിൽ കലഹങ്ങൾ പലതും നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ പരമതാസഹിഷ്ണുത ലേശമില്ലാതെ മൂന്നു മതക്കാർ ഒരുമിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന രാജ്യം തിരുവിതാംകൂറല്ലാതെ വെറെ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ചിലർ പറയുമ്പോലെ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെൻറിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയംകൊണ്ടല്ല ഇങ്ങനെ ഒരു സ്ഥിതി ഇവിടെ വന്നത്. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെൻറു വന്നതു ഇന്നലെയാണ്. ഹിന്ദുമതത്തിൽനിന്നു ഭിന്നങ്ങളെ നന്നു കരുതപ്പെടുന്ന ബുദ്ധമതവും ജൈനമതവും 2300 കൊല്ലം മുൻപേ ഇവിടെ വരികയും, കേരളീയരാജാക്കന്മാരായും ജനങ്ങളായും സമാദരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ക്രിസ്താബ്ദം ആരംഭിച്ചു ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ തന്നെ ക്രിസ്തുവിന്റെ സഹജീവിയും ശിഷ്യനുമായിരുന്ന അപ്പോസ്തലൻ റോ

ൻദ്തോമസ്സ്—ക്രിസ്താബ്ദം 52-ൽ—ഇവിടെ
 വന്നു മതപരിവർത്തനം നടത്തിത്തുടങ്ങി. ആരും
 ഒരു വിരോധവും പറഞ്ഞില്ല. ഏറെ താമസി
 യാതെതന്നെ യഹൂദമതവും വന്നുചേർന്നു. ആ
 മതത്തേയും കേരളീയർ സ്വാഗതം ചെയ്തു.
 അതിന്റെ പിന്നാലെ 9-ാം നൂറ്റാണ്ടിലോ
 മറ്റോ ഇസ്ലാമിനും ഇവിടെ പ്രചാരം വന്നു.
 ശ്രീവിശാഖം തിരുനാൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു രാജ്യം
 വാണരളുമ്പോൾ വടക്കുനിന്നു ബോട്ടമാറ്റം തിരു
 വനന്തപുരത്തുവന്നു തിരുമേനിയെ സന്ദർശിച്ച
 ഒരു യൂറോപ്യനുമായി നടന്ന സംഭാഷണം കുറച്ചു
 കാലംമുൻപു 'ഇല്ലസ്ട്രേറ്റേഡ് വീക്ക്ലി'യിൽ
 ഒരാൾ എഴുതിയിരുന്നു.—

യൂറോ:—ഒരു ഹിന്ദുരാജാവിനാൽ ഭരിക്കപ്പെടുന്ന
 ഈ പുരാതനഹിന്ദുരാജ്യത്ത് ഇത്രവളരെ
 ക്രൈസ്തവദേവാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായതെങ്ങ
 റെ?

തിരു:—ക്രിസ്തുമതം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പരമസി
 ലാന്തങ്ങളിൽനിന്നു സ്വല്പം ഭിന്നമായ ഒരു
 പലതിയെന്നല്ലാതെ ഒരു ഭിന്നമതമാണെന്നു
 ഹിന്ദുക്കൾ കരുതീട്ടില്ല.

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു അരുളിച്ചെയ്ത ഈ ഉത്തര
 ത്തിന്റെ അർത്ഥം കേരളീയരുടെ പരമതസഹിഷ്ണു

തയെ നിവൃണമായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നു. പരമതസഫിഷ്ഠത കേരളീയരിൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കു മാത്രമല്ല ക്രൈസ്തവമുസ്ലിമീങ്ങൾക്കും വേണ്ടിടത്തോളമുണ്ട്. അവരുടെ ദേവാലയങ്ങളിൽ അവർ സകലർക്കും പ്രവേശനവും അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഒരു മതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം മതസംബന്ധമായ പുസ്തകങ്ങളിലും മതാനുയായികളുടെ പ്രസംഗങ്ങളിലും മാത്രമായിരുന്നാൽ പോരാ. ഒരു മതത്തിലെ സന്മാർഗ്ഗോപദേശങ്ങൾ എത്ര വിശിഷ്ടങ്ങളും തത്പരജ്ഞാനസിദ്ധാന്തങ്ങൾ എത്രതന്നെ ദുരവഗാഹങ്ങളും ആയിരുന്നാലും വിശേഷമില്ല. മതത്തിനു മനുഷ്യന്റെ നല്ലനടത്തയും മരണാനന്തരജീവിതവും മനോഹരമാക്കുന്ന കൃത്യം മാത്രമല്ല, ഐഹികജീവിതം ആകർഷകമാക്കുന്ന് കൃത്യവുമുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രശംസനീയർ ക്രിസ്ത്യാനികളും അപരാധികൾ ഹിന്ദുക്കളുമാകുന്നു. ഐഹികകാര്യദൃഷ്ടി മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കു പ്രതിബന്ധമാണെന്നു ഹിന്ദുമതം നിഷ്കൃഷ്ടമായി അനുശാസിക്കുന്നില്ല. ധർമ്മാർത്ഥകാമമോക്ഷസ്വദനം ജീവിതോദ്ദേശ്യമെന്നാണ് ആ മതം ഖണ്ഡിതമായി പറയുന്നത്. ബ്രഹ്മചര്യകാലത്തു (വിദ്യാഭ്യാസകാലത്തു) ധർമ്മധർമ്മങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുക, അർക്കാലത്തു ഗ്രഹിച്ച ധർമ്മത്തിന്നനുസരണമായി ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു അർത്ഥം

സമ്പാദിക്കുക, സമ്പാദിച്ച അർത്ഥംകൊണ്ടു ധർമ്മ വിരുദ്ധമല്ലാത്ത കാമങ്ങളൊക്കെ സാധിച്ചു ജീവിതം അവസാനിപ്പിക്കുക, ആ അവസാനത്തിന്റെ തുടർച്ചയാണ് മോക്ഷം. ഇതിനെക്കാൾ നല്ല സിദ്ധാന്തം മറ്റൊരു മതത്തിലും കാണുകയില്ല.

യുദ്ധാനന്തരം ഒരു നൂതനലോകവ്യവസ്ഥിതിയെ എല്ലാവരും അത്യാശയോടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ശാശ്വതവും ശാന്തിപ്രദവുമായ ഒരു ലോകസമാധാനസ്ഥിതി വരണമെങ്കിൽ രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവുമായ ഭിന്നതകളും മറ്റും പോയേ കഴിയൂ എന്നു പറയുന്നവരുടെയിടയിൽ മതഭിന്നതകളും പോയി, എല്ലാ മതക്കാരെയും ഇണക്കിനിറുത്തുന്ന ഒരു പുതിയ മതം ഉണ്ടാകുകയോ, ഇപ്പോൾ ഉള്ള മതങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നോ എല്ലാമോ സകലമനുഷ്യരും സ്വീകരിക്കുകയോ ചെയ്യണമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

ഈ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തർജ്ജമയിൽ തെറ്റുകൾ സംഭവിക്കാതിരിക്കാൻ കഴിയുന്നത്ര ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആത്മവിശ്വാസം പോരാതിരുന്നതിനാൽ പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷ്, സംസ്കൃതം, തമിഴ്, മലയാളം മുതലായ ഭാഷകളിലും അഗാധപണ്ഡിതനായ മഹാകവി റാവുസാഹിബ്ബ് ഉള്ളൂർ പരമേശ്വര

യുവർകൾ എം. എ., ബി. എൽ. ആവർകളെ
 തർജ്ജിമ കാണിക്കുകയും, അദ്ദേഹം, ചിരകാലമാ
 യി ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ നിലനിന്നുവരുന്ന സൗഹൃ
 ദത്തിന് അനുരൂപമായ താൽപര്യത്തോടും ശ്രദ്ധ
 യോടും, ഇതിനെ പരിശോധിച്ചു് അവശ്യമുള്ള
 തിരുത്തലുകൾ ചെയ്തുതരികയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതി
 നാൽ വിദ്വജ്ജനസമക്ഷം ഇതിനെ അവതരി
 പ്പിക്കുവാൻ എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന അധൈര്യത്തി
 നു വളരെ കറവു ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മഹാകവിയുടെ
 വാസല്യപൂർവ്വമായ ഈ ശ്രമത്തിനു സമുചിത
 മായ നിഷ്കൃതി ചെയ്യാൻ ഞാൻ കേവലം അശ
 കതനാണ്. ആർനോൾഡിന്റെ Light of Asia
 (ബുദ്ധചരിതം) കുമാരനാശാൻ തർജ്ജിമ ചെയ്തതു
 പോകെയുള്ള മൂന്നു കാണുങ്ങൾ മി. എ. ചക്ര
 പാണി ബി. എ. തർജ്ജിമചെയ്തിട്ടുള്ളതിൽ നിന്നു്
 അവശ്യമുള്ള വരികൾ എടുത്തു കൊള്ളുവാൻ
 അനുവദിച്ചതിനു് അദ്ദേഹത്തോടും എനിക്കുള്ള
 നന്ദിയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മയ്യനാടു്, } സി. വി. കുഞ്ഞുരാമൻ.
 1118 കുംഭം 8. }

വിഷയവിവരം

90362

	പുറം
പ്രവേശിക	1
സോറൊവാസ്റ്റർ	16
ബുലൻ	24
യേശുക്രിസ്തു	30
മുഹമ്മദ്	47
ശ്രീകൃഷ്ണൻ	53
ശങ്കരചാർയ്യർ	65
ഇൻഡ്യയും മതവും	73

യോ യോ യാം യാം തനം ഭക്തഃ
ശ്രദ്ധയാർച്ചിതമിച്ഛതി
തസ്യ തസ്യോചലാം ശ്രദ്ധാം
താമേവ വിദ്യാമ്യഹിമ്.

“ഏതേതു ഭക്തനേതേതു
മേതുച്ഛ്യാപ്തം സമേതം .
അതാതാതാകാല് ഭവശ്രദ്ധ
ശരിയാക്കുന്നതുണ്ടു ഞാൻ.”

ഭഗവദ്ഗീത.

சென்னை நகர அரசாங்கத்தின்
பெயர்ச்சி செய்து கொடுக்கப்பட்ட
பெயர்ச்சி செய்து கொடுக்கப்பட்ட
பெயர்ச்சி செய்து கொடுக்கப்பட்ட

பெயர்ச்சி செய்து கொடுக்கப்பட்ட
பெயர்ச்சி செய்து கொடுக்கப்பட்ட
பெயர்ச்சி செய்து கொடுக்கப்பட்ட
பெயர்ச்சி செய்து கொடுக்கப்பட்ட

പ്രവേശിക.

മഹാത്മാക്കളായ ലോകഗുരുക്കന്മാരെക്കുറിച്ച് അല്പകാലങ്ങൾക്കു മുൻപ് ഒരു ചെറുതരം ഗ്രന്ഥം വലി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കണ്ടപ്പോൾ ഈ ഗുരുക്കന്മാരുടെ ജീവിതങ്ങളുടേയും അവരുടെ ജ്ഞാനോപദേശങ്ങളുടേയും ഉൽഗ്രഥനം പ്രയോജനകരമായ ഒരു ആവശ്യനിവഹണമായിരിക്കുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നി.

സൂക്ഷ്മനിരൂപകനും, എന്നാൽ കുറച്ചു പരിമാസശീലനുമായ, ഒരു ചിന്തകൻ മതം അതു് ഉരുവിച്ചു നാട്ടിന്റേയും അവിടത്തെ അന്തരിക്ഷത്തിന്റേയും പ്രേരണാനുസാരിയായിരിക്കുമെന്നു പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നത് ഓരോ ജനപദത്തിന്റേയും നരവർഗ്ഗത്തിന്റേയും പരിസരസ്ഥിതിയാണ് അവരുടെ ആഖ്യാതമികപര്യവേക്ഷണത്തിനും വികസനത്തിനും പ്രധാനമായി നിദാനീഭവിക്കുന്നതെന്നാണ്. പരിണാമവാദസിദ്ധാന്തവും ഈ തത്വത്തെ തന്നെയാണ് വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്. ജന്തുക്കളുടെ ശരീരഘടനയും മാനസികവ്യാപാരവും അവ ജനിച്ചുവളർന്ന പരിസരങ്ങൾക്കു് അനുരൂപമായിരിക്കും എന്നാണല്ലോ പരിണാമവാദസിദ്ധാന്തം.

ദൈവകല്പിതം (Fatalism) എന്ന സിദ്ധാന്തത്തെ തീരെ അയവില്ലാത്തവണ്ണം മുറുകിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഇസ്ലാമിന് ആ സ്വഭാവം വന്നത് അറബിരാജ്യത്തിലെ മരുഭൂമികളുടേയും ആ ഭൂമികളിൽ അങ്ങുമിങ്ങും മാത്രം കാണപ്പെടുന്ന മരുപ്പച്ചകളുടേയും ഇടയിൽ അത് ഉരുവിച്ചുകൊണ്ടാണെന്നു സിദ്ധാന്തിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു. ഹിന്ദുക്കളുടെ 'ശക്തി' പൂജയുടെ ആഗമത്തെക്കുറിച്ച് ആർതർ ആവലോൺ എന്ന പ്രാമാണികനായ ചിന്തകൻ പറയുന്നതു ഇങ്ങനെതന്നെയാണു്. ഹിമവൽ പാർവ്വതളിലേ വിസ്തീർണ്ണവും വിവിക്തവും സുഭ്രാന്തിജനകവും ആയ സാലവനങ്ങളെ വണ്ണിച്ചശേഷം അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നതു് ഈ വനഭാഗദർന്നം, അതിൽ പ്രവേശിച്ച ആർത്താരായ ആരണ്യകമഹർഷിമാരുടെ സഹജാവബോധത്തിൽ ഭാരതവണ്ഡമെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഈ ആകർഷകഭൂഭാഗം, ഇച്ഛ, ചിന്ത, കർമ്മം എന്ന രൂപത്തിൽ പ്രതിഭാസിക്കുന്ന മാതൃശക്തിയാണെന്ന വിഭാവനയെ സംജാതമാക്കിയെന്നാണു്.

ഇതെങ്ങനെയിരുന്നാലും സാമാന്യേന പറയുന്നതായാൽ ലോകത്തിലെ എല്ലാ വലിയ മതങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കുവാനു് ഗഹനചിന്തകളും പൈതൃസ്തുതദേശത്താണു് ഉരുവിച്ചതെന്നുള്ളതു് ഒരു

സ്മരണാർഹമായ വസ്തുതയാകുന്നു. പൌരസ്ത്യം ജ്ഞാനനിഷ്ഠ; പാശ്ചാത്യർക്ക് നിയമനിഷ്ഠ (*ex oriente lux ex occidente lex*); എന്നുള്ള ലത്തീൻ ചൊല്ലിൽ ഖണ്ഡിതമായ ഒരു സത്യം അന്തർനിഹിതമായിരിക്കുന്നുണ്ട്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ള അനേകനാഗരികതകൾക്കു നിയമത്തെയും ഭരണത്തെയും കുറിച്ച് അവർക്കുള്ള അവബോധമെന്നപോലെ ആദ്ധ്യാത്മികമായ സഹജാവബോധപ്രതിഭാസം പൌരസ്ത്യം അനുസ്മൃതമായിരുന്നിട്ടുണ്ട്.

മനുഷ്യരുടെ അറിവിൽ പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രാചീന മതവിശ്വാസങ്ങളെല്ലാം തന്നെ പ്രത്യക്ഷമായോ പരോക്ഷമായോ ഏഷ്യയോടോ പൂർവ്വമെഡിറ്ററേനിയൻ തീരപ്രദേശങ്ങളോടോ സംബന്ധപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ക്രിസ്തം, ഇസ്രായീൽ, ബാബിലോൺ, അസീറിയ, ചൈന, പാലസ്തൈൻ, അറേബ്ബ, പെർഷ്യ, ഇൻഡ്യ ഈ രാജ്യങ്ങളിലെ നാഗരികതകളെല്ലാം മുഖ്യമായും ഏഷ്യൻ നാഗരികതകൾ തന്നെയാണ്. പുരാതന ഇസ്രായീൽ പേർട്ടിലെ മാത്രമല്ല, മെക്സിക്കോവിലേയും, പെറുവിലേയും മതവിശ്വാസങ്ങൾക്കുള്ള പ്രേരണയും ഏഷ്യയിൽനിന്നാണെന്ന് അവരുടെ ഇതിഹാസങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. അവരുടെ മെഴലികവിഭാവനകളും ദേവന്മാരുടെ പ്രതിമകളും അതിനു

തെളിവുമാണ്. ഹിന്ദുക്കളുടെ ഗണേശൻ,
 ഇന്ദ്രൻ മുതലായ ദേവന്മാരുടെ ആരാധനം,
 പുരോഹിതസമ്പ്രദായം, പ്രാചീന അമേരിക്ക
 യിലെ വിവാഹത്തിന്റേയും ശവസംസ്കാരത്തി
 ന്റേയും ചടങ്ങുകൾ, സാവ്ലെനകികമായ
 പ്രചാരത്തിലിരുന്ന സപ്താരാധന, സംസ്കൃതവാ
 ക്കായ അഹിക്ക മെക്സിക്കോവിലും ഇന്ദ്രജി
 പ്ററില്യമുള്ള രസകരങ്ങളായ രൂപഭേദങ്ങൾ,
 മുതലായ പല ലക്ഷണങ്ങളും ഇൻഡ്യയിൽനിന്നു
 വിദൂരപാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലേക്കും വിദൂരപൗര
 സ്ത്യരാജ്യങ്ങളിലേക്കും ബഹുജനപ്രവാഹം ഉണ്ടാ
 യിട്ടുള്ളതിനു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. പാണ്ഡവ
 വീരനായ അജ്ഞാൻ അധോഭവനമായ പാ
 താളത്തിൽ ചെന്നു പാതാളരാജാവിന്റെ
 പുത്രിയായ ഉല്പുപിയെ വിവാഹംചെയ്തതായി
 ഉറഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പാതാളത്തിലെ സപ്ത
 സമൃദ്ധിയേയും, അവിടത്തെ പ്രകൃതിവിലാസത്തേ
 യും കുറിച്ചുള്ള വണ്ണനയും പുരാണങ്ങളിൽ
 കാണാനുണ്ട്. മെക്സിക്കോ രാജ്യത്തെ ആക്രമിച്ച
 കോട്ടെസ്സിനോടു മെക്സിക്കോ ചക്രവർത്തിയായ
 മോണ്ടിസൂമാ പറഞ്ഞതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൂർ
 വ്വാർ പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു വന്നവരാ
 ണെന്നായിരുന്നു.

പ്രവഞ്ചവസ്തുക്കളുടെ പരസ്പരസംബന്ധം, പ്രവഞ്ചത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ഉത്പാതങ്ങൾ, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ വാമോചനമില്ലാത്തതെന്നു തോന്നുന്നതും നന്മതിന്മകളിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്നതുമായ ദപദഭാവം, പാവത്തേയും പാവമോചനത്തേയും സംബന്ധിക്കുന്ന ഗംഭീരപ്രശ്നങ്ങൾ, ഈശ്വരസാന്നിദ്ധ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ ഒരു ദൈവപുത്രൻ മുഖേനയോ അഥവാ ശക്തിയെന്നു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്ന മാതൃദേവിമുഖേനയോ, അല്ലെങ്കിൽ അവതാരങ്ങൾ, മദ്ധ്യസ്ഥന്മാർ, മുന്തികൾ മുതലായവർ മുഖേനയോ, അതുമല്ലെങ്കിൽ പ്രവാചകന്മാർ, അപ്പോസ്തലന്മാർ, പുരോഹിതന്മാർ, ദൈവജ്ഞന്മാർ എന്നിവർ മുഖേനയോ അല്ലാതെ സാധ്യമല്ലെന്നുള്ളത് പ്രായേണ എല്ലാമതങ്ങൾക്കുമുള്ള സാമാന്യലക്ഷണമാണ്. ചില മതങ്ങൾ പരമ്പരാവിശ്വാസങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടായ ഭിന്നിപ്പുമൂലം ഉത്ഭവിച്ചവയായിട്ടുണ്ടു്. ശ്രദ്ധാർഹമായിരിക്കുന്ന മറ്റൊരു സംഗതി മനുഷ്യരുടെ അറിവിൽപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സകലമതങ്ങളിലും അവ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ തന്നെ ദൈവതീഭാവത്തോടുകൂടിയതോ, ബഹുദൈവവിശ്വാസത്തോടുകൂടിയതോ, വിശ്വദേവവിശ്വാസത്തോടുകൂടിയതോ, ആയിരുന്നാലും അവയിലെല്ലാം “ഏകം നന്തഃ; വിപ്രാബഹുധാ വദന്തി” എന്ന ശ്രുതിവാക്യസത്യം അട

ങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നു സമ്മതിക്കാതെ നിവൃത്തി
യില്ലെന്നുള്ളതാകുന്നു.

ഉത്തമാപോഹപരികല്പനയുടെ ഫലമായി കൃഷ്ണ
മതത്തിലെ മുർത്തിരൂപസിദ്ധാന്തവും, മുർത്തി
രൂപത്തിന്റെ ഏകത്വത്തിലുള്ള ദ്രവ്യവിശ്വാ
സവും ഉൽഭൂതമായതായിരിക്കാം. സോറൊവാസ്
ഭിയമതത്തിൽ അഹരമസ്ദനം (ദൈവം) അഹര
മനം (സാത്താൻ) തമ്മിലുള്ള അനവസാനകല
ഹത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബുദ്ധജൈ
നമതക്കാരുടെ ബോധിസത്വന്മാരും ആർത
ന്മാരും, കത്തോലിക്കാപുണ്യവാളുഗണത്തിൽ
പെട്ട കന്യമറിയവും മറ്റു വിശുദ്ധരും, ഹിന്ദു
ക്കളുടെ വിശ്വദേവതാഗണത്തിൽപെട്ട ദേവ
ന്മാരും ദേവിമാരുമെല്ലാം മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്
ഈശ്വരനെ വിവിധരൂപത്തിൽ ആരാധിക്കുവാ
നുള്ള പ്രവണതയെയാണ് കാണിക്കുന്നത്. താഴെ
ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്ന അനശ്വരപദ്യം എല്ലാ മതങ്ങ
ളിലും അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഒരു പരമസത്യത്തെ
വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

“രൂപം രൂപവിവർജ്ജിതസ്യ ഭവതോ
ധ്യാനേന യൽ കല്പിതം;
സ്തുത്യാ നിവചനീയതാഖിലഗുരോ
ഭൂരികൃതാ യന്മയാ;

വ്യാപിതപഞ്ച നിരാകൃതം ഭഗവതോ
 യത്തീത്ഥയാത്രാഭിനാ;
 ക്ഷന്തവ്യം ജഗദീശ തദപികലതാ-
 ദോഷത്രയം മൽകൃതം.”

ഈ പ്രാർത്ഥന ഒരു നിത്യസത്യത്തെ നമ്മെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിനുള്ള അപൂർണ്ണതയും, ഹൃദയവികാരങ്ങളുടേയും അഭിനിവേശങ്ങളുടേയും പ്രത്യാഘാതങ്ങളും നിമിത്തം മനുഷ്യാത്മാവ് അരൂപിക്ക രൂപകല്പന ചെയ്തയും അനിർവചനീയതയെ നിർവചിക്കുകയും, ഭക്തിവിഷയകമായ ഔൽസുക്യംനിമിത്തം സർവ്വവ്യാപിയായ വിശ്വപരമാത്മാവിനെ ക്ഷേത്രത്തിലോ, പള്ളിയിലോ, മോസ്കിലോ സങ്കല്പിച്ച് ആരാധിക്കുകയുമാണ് ചെയ്തുവരുന്നത്. നമ്മുടെ കർമ്മാഭികളുടേയും അനുഷ്ഠാനങ്ങളുടേയും ആന്തരാത്മാനാം എല്ലാവരും മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു എങ്കിൽ അന്യോന്യമുള്ള ആശയവിനിമയം വിരളമായതു നിമിത്തം മതചരിത്രം സങ്കുചിതചിത്തന്മാരുടെ മതശാസ്ത്രത്തിന്റേറയും പരസ്പരവിധനത്തിന്റേറയും സംഭവരേഖയായിരിക്കുന്നതിനു പകരം അസാധിഷ്ഠിതയ്ക്കു ഗണനീയമായ ഉന്നതപം സംഭവിക്കുന്നതു കാണുമായിരുന്നു.

ലോകത്തിലെ സ്വരൂപിതങ്ങളായ എല്ലാ വലിയ മതങ്ങളിലൂടെയും ഒരു ഐക്യസൂത്രം ഓട

നൂറ്. അതുപോലെതന്നെ പ്രധാനമായും എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരുടേയും സിദ്ധന്മാരുടേയും ജീവിതരീതിയിലും അപദാനങ്ങളിലും അനുഭൂതികളിലും ഒരു ഐക്യം അന്തർഗ്ഗതമായിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ശ്രദ്ധാലുവായ ഒരു നിരീക്ഷകന് കാണാവുന്നതാണ്.

മതസാമ്രാജ്യത്തിൽ പുരോഗതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള മനുഷ്യത്വങ്ങളുടേയും, മനുഷ്യപ്രാപ്തങ്ങളായ കാര്യങ്ങളുടേയും, എലുകക്കല്ലുകളായി താഴെക്കാണുന്ന നാമധേയങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാവുന്നതാണ്. 'കങ്' ഫു'സി' അഥവാ കൺഫ്യൂഷിയസ്, ല-ഓ'സി, വേദോപനിഷത്തുകളുടെ സമ്പാദകരായ ഔഷികർ, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, സോറോവാസ്റ്റർ, ബുദ്ധൻ, ഔഷഭൻ, മഹാവീരൻ, നോക്രട്ടീസ്, യേശു, ടാർസസ്സിലെ പാൾ, മുഹമ്മദ്, അവർക്കു പിന്നീട് ഇൻഡ്യയിൽ അവതീർണ്ണരായ ശങ്കരൻ, രാമാനന്ദൻ, മധ്യാചാര്യൻ, കബീർ, തുകാരാമൻ, ചൈതന്യൻ, ഗുരുനാനക്, രാമകൃഷ്ണൻ, വിവേകാനന്ദൻ, നാരായണഗുരു മുതലായ എല്ലാ മതപ്രവർത്തകന്മാരുടേയും ജീവിതം പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ സ്വകാര്യഗുരുപദേശങ്ങൾ ഇല്ലാത്തതും തികച്ചും പ്രായോഗികമായിട്ടുള്ളതുമായ ല-ഓ'സിയുടെ സിദ്ധാന്തത്തിനും, ശങ്കരന്റെ സൂസൂക്ഷ്മതരമായ അദ്വൈതസിദ്ധാന്തത്തിനും, മധ്യാചാര്യരുടേയും ആഴ്വാചാര്യരുടേയും നാലു

നാരന്മാരുടേയും ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റേയും സ്വയം മറന്നുള്ള സർവ്വാമിയായ ഭക്തിമാറ്റത്തിനും, തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസങ്ങളെ എടുപ്പത്തിൽ ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. അതുപോലെതന്നെ അവരുടെ ജീവിതത്തിലെ ചില സമാനലക്ഷണങ്ങളും ഗ്രഹിക്കാവുന്നവ തന്നെ. ഈ ലോകഗുരുക്കന്മാരിൽ അധികംപേരും ലോകകാര്യങ്ങളേയും അവയെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ട പ്രമേയങ്ങളേയും കുറിച്ചുള്ള പ്രായോഗികവിജ്ഞാനത്തോടുകൂടി മതോപദേശത്തിന് ആരംഭിച്ചവരാണ്. ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഗോപാലജീവിതത്തിൽനിന്ന് ഒരു സാരമിയുടേയും ഒരു ഭരണാധികാരിയായ രാജാവിന്റേയും ജീവിതത്തിലേക്കു കടന്നു ലൗകികമായ സകലപരിചയങ്ങളും സമ്പാദിച്ചു. ചിലർ കൺഫ്യൂഷിയസിനേയും ല-ഓട്സിയേയും, സൊറൊവാസ്റ്ററേയും പോലെ രാജ്യകാര്യധരന്മാരായിരുന്നു. മറ്റു ചിലർ ബുദ്ധമനിയെപ്പോലെ രാജകടുംബത്തിൽ ജനിച്ചവളാണ് രാജധാനിയിലെ അത്യാഡംബരജീവിതത്തിൽ വിരക്തിവന്ന് അതിനെ പരിത്യജിച്ചു. മുഹമ്മദ് ഒരു സിംഹാസനത്തിലേക്കു മാർഗ്ഗം തെളിച്ചു. ക്രിസ്തുവിനേയും ശങ്കരനേയുംപോലെ വേറെ ചിലർക്ക് അനുഭവജ്ഞാനത്തെക്കാൾ സഹജജ്ഞാനത്താൽ ജീവിതപ്രമേയങ്ങൾ ആവിഷ്കൃതങ്ങളായി. എന്നാൽ ഇവരിൽ ഓരോരുത്തർക്കും നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ വലയം ചെയ്യിരിക്കുന്ന

പ്രലോഭനങ്ങളേയും പടുകുഴികളേയും വിജയപരാ
 ജയങ്ങളേയും അവധാരണം ചെയ്യുവാൻ ആവശ്യ
 കമായ ജ്ഞാനവും സൂക്ഷ്മഗ്രഹണപടുത്തയും ജന്മ
 സിദ്ധമായുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരിൽ ഓരോരു
 ത്തരുടേയും ഹൃദയത്തിൽ പാപത്തെ സംബ
 ധിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിന്റെ ആഘാതം ഉണ്ടായി.
 ബാഹ്യലോകത്തേയും അതിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങ
 ലേയും പരിത്യജിക്കുവാനുള്ള ആഹ്വാനം ഇവർ
 ഓരോരുത്തരും വേഗത്തിലോ സാവധാനമായോ
 ശ്രവിച്ചു. ഇവരിൽ പ്രായേണ ഓരോരുത്തരും
 മാംസത്തെ ക്ലേശിപ്പിച്ചും യമനിയമാദികളെക്കൊ
 ണ്ടും ആത്മാവിനെ ശുദ്ധീകരിക്കുന്ന ഒരു ദശയെ
 തരണം ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. അപ്യത്യസ്തമായി ഇവ
 റിൽ എല്ലാവർക്കുംതന്നെ ഒരു രൂപത്തിലല്ലെങ്കിൽ
 മറെറാരു രൂപത്തിലുള്ള വലുതായ പ്രലോഭന
 ങ്ങൾ ഉണ്ടായി. യേശുവിനെ സാത്താൻ പ്രലോ
 ഭിപ്പിച്ചതും ബുദ്ധനെ മാരനും മറ്റു ഭൃഷ്ടശക്തി
 കളും തപസ്സുകാലത്തു പ്രലോഭിപ്പിച്ചതും ഇതിനു
 ഭൂഷാന്തമായി പറയാവുന്നതാണ്. അവർ ഈ
 പ്രലോഭനത്തിൻ വശംവദരായില്ല. അവർ ലഘു
 വായ വ്യാമോഹങ്ങൾക്കു വഴിപ്പെടാതെ പരിപ
 ക്ഷമായ വിശ്വാസത്തോടും നിർവാണപ്രാപ്തിക്കു
 അവർ കണ്ടുപിടിച്ച പ്രത്യേകപദ്ധതി ജനങ്ങ
 ൾക്കുടേ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുവാനുള്ള താൽപര്യ
 ത്തോടുംകൂടി അതിനായി ഉദ്യമിക്കുകയാണ് ചെയ്ത

ഇ. ഈ കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിനു ചിലർ കേവലമായ തത്പരതയോടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ രൂപം തങ്ങളുടെ പലതിൽ നൽകി. മറ്റു ചിലർ സാമ്പാർക്കി കോപഭേദങ്ങളും, സിദ്ധാന്തങ്ങളേക്കാൾ സഭാ ചാരം മുഖ്യമെന്ന നിഷ്കർഷയും അംഗീകരിച്ചു. ഉപനിഷത്തുകളുടെ കർതാക്കന്മാരും, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ശങ്കരൻ, രാമാനുജൻ, സോക്രട്ടീസ്, പ്ലേറോ മുതലായവരും സർവ്വഗ്രാഹിയും സംശ്ലിഷ്ടവുമായ തത്പരതയോടെ പ്രസരിപ്പിച്ചു. ബുദ്ധനേയും ക്രിസ്തുവിനേയും പോലെ വേറെ ചിലർ അത്പരതകൾകൊണ്ടു തങ്ങളുടെ സിദ്ധാന്തത്തെ പ്രചരിപ്പിച്ചു. മോസസ്സിനേയും (മോശ) മുഹമ്മദ് നിബിയേയും സോറോവാസ്കറിനേയും പോലെയുള്ളവർ നിയമങ്ങൾ മുഖേന മതപ്രചാരണം ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ എല്ലാ മതങ്ങളിലും സാരഭൂതമായിരുന്ന വിശ്വാസം ഒന്നുതന്നെ ആയിരുന്നു. ഒരു പരമാത്മാവിന്റെ അനന്തമായ അസ്തിത്വത്തേയും ആ പരമാത്മാവിൽ പ്രപഞ്ചത്തിനുള്ള ആശ്രയഭാവത്തേയും ജീവിതോദ്ദേശ്യത്തേയും പരമപുരുഷാത്മപ്രാപ്തിക്കു മനുഷ്യൻ ആചരിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങളും നടപടികളും ദൃഢപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യകതയേയും കുറിച്ച് അവർ പ്രസംഗിച്ചു. അവരിൽ ആരുംതന്നെ അകീർത്തികരമായ ശാന്തിമാർഗ്ഗത്തേയും കേവലമായ വിധേയത്വത്തേയും പുഷ്പാസ്തുർത്വമായ ജീവിതപദ്ധതി

യേയും ഉപദേശിച്ചില്ല. മനുഷ്യവൃദ്ധയെ ഉൽബുദ്ധമാക്കുന്നത് അസ്ഥിരമായ സുചിന്തകൃതിയും ലൗകികങ്ങളായ ഐശ്വര്യങ്ങളും അല്ലെന്നും നേരെ മറിച്ച് പ്രയാസവും ത്യാഗവും ആദർശാത്മമുള്ള പ്രാണോത്സർഗ്ഗവും മരണവുമാണ് മനുഷ്യവൃദ്ധത്തിൽ ശക്തിമത്തായ പ്രത്യാഘാതത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നും അവർ അറിഞ്ഞിരുന്നു. കാർലൈലിന്റെ 'വീരന്മാരും വീരരാധനയും' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിച്ച ശേഷം അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—

“മനുഷ്യന്റെ അന്തരാത്മാവിനെ സ്പർശിക്കുക. എല്ലാത്തരം താണ വിചാരണങ്ങളേയും ഭവിക്കുന്ന ഒരു ജപാല അവിടെ ഉണ്ട്. കേവലസൗഭാഗ്യമല്ല, അതിലും ഉന്നതമായ ഒന്നാണ് ലക്ഷ്യം. നിസ്സാരന്മാരായ ജനങ്ങളിൽ പോലും മാനുഷതയും മറ്റും കുറിച്ചുള്ള അഭിമാനം നാം കാണാറുണ്ടല്ലോ. മതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം കീർത്തനം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടല്ല, മനുഷ്യവൃദ്ധത്തിൽ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ആത്മവീര്യത്തെ ഉണർത്തുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഏതു മതത്തിനും അനുയായികളെ ലഭിക്കുന്നത്.”

എല്ലാ മതാചാര്യന്മാർക്കും അവരുടെ സന്ദേശം പരത്തുവാൻ വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരും ടീകാകാരന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുണ്ട്. ത്രിഭുജസ്തംഭികത്തിൽ കൂടി കടക്കുന്ന ശുഭ്രമായ ധവളവണ്ണം ശബളവണ്ണം

മായി പ്രകാശിക്കുന്നതുപോലെ ഓരോ മതത്തെ
 പറ്റിയും അത്ഥപ്രവചനം ചെയ്തവർ മതാചാ-
 ുന്മാരാൽ ഉപദിഷ്ടമായ ശുഭമായ സന്ദേശ-
 ത്തിന് ഭേദീയമോ ജനകീയമോ ആയ സ്വഭാവ-
 വിശേഷങ്ങളുംകൂടി കലർത്തുകനിമിത്തം ചിലരുടെ
 അത്ഥപ്രവചനങ്ങൾ മഹാപ്രഭുമായും മറ്റുചില-
 രുടേതു മന്ദപ്രഭുമായും പരിണമിച്ച് ആകപ്പാടെ
 ആചാര്യോപദിഷ്ടമായ മാർഗ്ഗത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മ-
 രൂപം എന്തെന്നറിവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത കഴ-
 പ്പങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തു.

മതവും മതസമീപ്തതയും സമാന്തരമായി
 യോജിച്ചുപോകുന്നതിന് പുരാതനചൈനയ്ക്കും,
 ആൻറോണിയൻസിന്റെ കീഴിൽ റോമായ്ക്കും,
 പ്രാചീനഭാരതത്തിനും മാത്രമേ സാധിച്ചിട്ടുള്ളൂ.
 ഇപ്പോഴുകൂടെ ഭിന്നമതങ്ങളുടെ അനുയായികൾ
 പരസ്പരം പ്രകടമായോ ഉപപന്നമായോ ശത്രുത-
 യിൽ ആണെന്നുള്ള ധാരണയിൽ കഴിഞ്ഞുവ-
 രുന്നു.

ആദിമകാലം മുതൽ ഇന്നുവരെയുള്ള ചരി-
 ത്രം വെളിപ്പെടുത്തുംപ്രകാരം ആത്മസാക്ഷാൽ-
 കാരത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള മനുഷ്യപ്രയത്നമാണ്
 ഓരോ ജനസമുദായത്തിന്റേയും വ്യക്തികളുടേയും
 സ്വഭാവഗതിയും പരിണാമവാദസിലാന്തവും അ-
 നുസരിച്ചു ഭിന്നമതങ്ങൾ ഉത്ഭവിക്കുവാൻ ഇട

യാക്കീട്ടുള്ളതെന്നു സ്ഥാപിക്കാൻ മേൽ പ്രസ്താ-
 വിച്ച അപഗ്രഥനംകൊണ്ട് സാധ്യമായിട്ടില്ലെ-
 ക്കിൽ ഈ പ്രയത്നം നിഷ്ഫലമായിരിക്കും. ശാന്തി-
 യെവിടെയെന്ന് അന്വേഷിച്ചുനടക്കുന്ന ആത്മാവ്
 അവിടെവിടെ ചിലരെ കണ്ടെത്തുന്നുണ്ട്. അവർ
 'പപ്പീറൈ'യിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുംപോലെ
 എല്ലാ കാലത്തേക്കും എല്ലാ ദേശത്തേക്കും യോജി-
 ച്ചവരും തങ്ങളുടെ ഹൃദയമാകുന്ന പക്ഷിത്തുവ-
 ലിനെ സത്യമാകുന്ന പക്ഷിത്തുവലുമായി തുലനം
 ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കി 'താഹൂതി'യുടെ വിവൃതമായ ഭാര-
 മാഗ്നേണ സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളവരുമാ-
 ണെന്ന് ഈജിപ്റ്റുകാരുടെ ഒരു വിശുദ്ധഗ്രന്ഥ-
 ത്തിൽ പറയുന്നു. ന്യായവിസ്താരദിവസം വിധി-
 കല്പിക്കുമെന്നു ജ്ഞാനമാരുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളു-
 ടേയും മുസ്ലിമീങ്ങളുടേയും വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ
 പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ, ജ്ഞാനമാരുടെ ന്യായ-
 ധിപന്മാർ മനുഷ്യഹൃദയത്തെ തുക്കിനോക്കി അതി-
 ന്റെ ഫലം ചിത്രഗുപ്തന്റെ ഈജിപ്ഷ്യൻപ്രതി-
 മുർത്തി രേഖപ്പെടുത്തുമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. എല്ലാ
 ആത്മാക്കളോടും ന്യായധിപന്മാരിലൊരൾ ഇ-
 ണ്ടനെ ചോദിക്കുമത്രേ. "നീ നിന്റെ ഭീമാകൃതി-
 യായ ഹായയെ ഭിത്തിയിൽ കണ്ട്, നിന്റെ
 പ്രതിബിംബമാണെന്നു വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടോ?" മ-
 റൊറാറു ചോദിക്കുന്നു:—ഒരു യാത്രയുടെ അവ-
 സാനം മരൊറാന്നിന്റെ ആരംഭമാണെന്ന് നിന്

കുറിയൊമൊ? ഈ ന്യായവിസ്താരത്തിനും ഭഗ
 വാൻ ബുദ്ധൻ ലഭിച്ച ദർശനത്തിനും തമ്മിൽ
 സാരമായ് എന്തു വ്യത്യാസമാണുള്ളത്? നമ്മുടെ
 തത്വദർശികൾ ഏതൊരു ഭഗവാനെക്കുറിച്ച്
 “യസ്യ ഹൃദയാമൃതം യസ്യ മൃത്യുഃ” എന്നു ഗാനം
 ചെയ്തിരിക്കുന്നുവോ ആ ഭഗവൽസന്നിധിയിൽ
 എല്ലാ ഹൃദയാഭിലാഷങ്ങളും പ്രാർത്ഥനകളും സക
 ലമനുഷ്യരും സമർപ്പണം ചെയ്യുന്നില്ലേ?

സോറൊവാസ്റ്റർ.

മേൽ പ്രസ്താവിച്ചതു വച്ചുകൊണ്ടു മനുഷ്യ വർഗ്ഗത്തിലെ വിവിധമതപ്രബോധകന്മാരുടെ ജീവിതചരിത്രം നമുക്കു പരിശോധിച്ചുനോക്കാം. ഒരു ചെറുസംഘം വൃക്കതികൾ മാത്രം ഇപ്പോൾ ആചരിക്കുന്ന ഒരു മതത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ സോറൊവാസ്റ്റർ, വേദങ്ങൾക്കും ഉപനിഷത്തു കൾക്കും ഇപ്പോഴത്തെ അവയുടെ രൂപം നൽകിയ മഹാത്മാക്കളെ ഒഴിവാക്കിയാൽ, ഏറ്റവും പുരാതനന്മാരായ ദിവ്യസന്ദേശവാഹകന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു. ക്രിസ്തുവിനു മുൻപു ഏഴാംശതാബ്ദത്തോടടുപ്പിച്ചാണ് അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നത്. ആയുർവർഗ്ഗക്കാർക്കു പൊതുവിൽ ഏകമതമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് എന്നു പ്രത്യക്ഷമതന്നെ. അവരുടെ ഒരുശാഖയെ ഇന്ത്യയും, മറൊന്നിനെ പെഷ്യയും മദ്ധ്യഏഷ്യയും പ്രതിനിധീകരിച്ചിരുന്നു. പ്രകൃതിദൈവതങ്ങളിൽ, വിശേഷിച്ചും അഗ്നി, ഭൂമി, ആകാശം എന്നിവയിൽ, വിശ്വാസം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന (ഹിന്ദു) വൈദികമാതൃകയിലുള്ള ഒന്നായിരുന്നു ആ മതം. ചില മതപദങ്ങളുടെ താരതമ്യം കൊണ്ട് ഈ രണ്ടു മതങ്ങൾക്കും ആദ്യമുണ്ടായിരുന്ന സാദൃശ്യം നിഷ്പ്രയാസമായി സ്ഥാപിക്കാവുന്ന

താണ്. സംസ്കൃതത്തിലെ 'വേദം' അവസ്ഥയിലെ 'വിസ്ത' ആകുന്നു. സംസ്കൃതത്തിലെ 'ഗീത' പാരസീക 'ഗാഥ'യും, 'അഥവൻ' സംസ്കൃതത്തിലും പെർലെവിയിലും പുരോഹിതനും ആകുന്നു. അനിശ്ചിതമായ ഒരു കാലത്ത് മൂലകുടുംബത്തിന്റെ രണ്ടു ശാഖകളും തമ്മിൽ ഒരു ഭിന്നിപ്പുണ്ടായി, തദനുരോധേന ഒരു മതഭേദം സംഭവിച്ചു. അതിന്റെ ഫലമായി, ഋഗ്വേദത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗങ്ങളിൽ, നല്ല അർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള 'അസുര' പദത്തോടു തുല്യാർത്ഥമായ സൈൻഡ് അവസ്ഥയിലെ അഹുരൻ ഇൻഡ്യയിൽ രാക്ഷസന്മാർക്കു പര്യായമായി ഭവിക്കയും, വേദങ്ങളിലെ ദേവൻ സോറൊവാസ്ത്രീയന്മാരുടെ അസുരനായി രൂപാന്തരപ്പെടുകയും ചെയ്തു. സോറൊവാസ്ത്രീയരുടെ കാലത്ത് ചെർഷ്യ തികച്ചും അധഃപതിച്ചുപോയിരുന്നു. അദ്ദേഹം, മഹാലാവാചകന്മാരിൽ അധികംപേരെയുംപോലെ, തന്റെ ജോലി ആരംഭിച്ചത് മതകർമ്മങ്ങളെയും, ആഘോഷങ്ങളേയും, മന്ത്രവാദത്തേയും ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ടായിരുന്നു.

സോറൊവാസ്ത്രീയരുടെ ശരിയായ പേര് സ്പീതാമാസരാതുഷ്ട എന്നായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ബാക്ട്രിയക്കാരനോ, പശ്ചിമചെർഷ്യക്കാരനോ ആയിരുന്നുവെന്നു കിട്ടും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവതാരകൃത്യം

നിവഹിച്ചത് സ്വന്തം മാതൃഭൂമിയിലല്ല, അന്യ
 ഭൂമിയിലായിരുന്നു. ബുദ്ധൻ ഇൻഡ്യയിൽ നിന്നും,
 ക്രിസ്തു പാലസ്തീനിൽ നിന്നും നിഷ്കാശിതരാ
 ണെന്ന് പ്രൊഫെസർ വാഡിയർ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു
 പരമാർത്ഥം മാത്രമാകുന്നു. അതുപോലെ സോറോ
 വാസ്കോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മഭൂമിയിൽ നിന്നു
 നിഷ്കാശിതനായി. അനന്തരം അദ്ദേഹം വിസ്താ
 സ്സീ എന്ന പെർഷ്യൻ രാജാവിന്റെ ഉപദേശാവാ
 യിത്തീൻ. രാജാധികാരത്തിന്റെ പൂർണ്ണമായ പി
 ന്തുണയോടുകൂടിയാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ മതം
 പ്രചരിപ്പിച്ചത്. നന്മയുടെ വിളനിലമായ ദൈവ
 ത്തിന്റെ കൊടിക്കീഴിൽ തിന്മയുടെ ശക്തികളെ
 എതിരിടുക എന്ന സിദ്ധാന്തവും ഉൽകൃഷ്ടമായ
 ഒരു സാമ്പാർഗ്ഗികജീവിതവുമാണ് ആ മതത്തി
 ന്റെ ജീവൻ. രാജർഷിയായ ജനകനെപ്പോലെ,
 വ്യക്തിപരമായി അദ്ദേഹം ഗ്രന്ഥരചനയിലോ
 ധവാനായ ഒരു യോഗി ആയിരുന്നുഎങ്കിലും, ശരി
 യായി നിയമനം ചെയ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം ഗ്രന്ഥ
 രചനകൾമൂലമുണ്ടാകാവുന്ന വിപത്തു് അദ്ദേ
 ഹം പൂർണ്ണമായി ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തി
 ന്റെ ലക്ഷ്യം മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ക്ഷേമം ആ
 യിരിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിച്ചു. സഹ
 ജാതരായ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു
 മാറിക്കഴിയുന്ന ഒരു പുരോഹിതത്വത്തിന്റെ രൂപ

വൽകരണത്തിന് അദ്ദേഹം എതിരായിരുന്നു. ഒരു
 സോറോവാസ്ത്രീയൻ മതപണ്ഡിതൻ. ഭംഗി
 യായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ, ഈ പ്രവാചകൻ
 സാമാന്യജനങ്ങൾക്കു പിടികിട്ടാത്ത വിജ്ഞാനം
 സമ്പാദിക്കുന്നതു നിഷ്പ്രയോജനമാണെന്ന് ഉന്നി
 പ്രസ്താവിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അത്തരം
 വിജ്ഞാനം പലപ്പോഴും, മനുഷ്യത്വത്തെ തന്നെ
 യും, അതിൽ നിന്നു രക്ഷപ്പെടാനുള്ള ഉദ്യമത്തിൽ,
 മനുഷ്യരെക്കൊണ്ടു വിസ്മരിപ്പിച്ചുകളയുന്നു. ഡറയ
 സ്സിന്റെ സമകാലീനനായിരുന്ന സോറോവാസ്ത്രർ
 ആ ദശാസന്ധിയിൽ ഒരു മതത്തിന്നധിഷ്ഠാനമാ
 കാവുന്ന ഏകമായ സാധ്യപദ്ധതി, പൊതുവിൽ
 എല്ലാവരും നല്ലപോലെ ജീവിക്കണമെന്ന വിശാല
 തത്വം മുനിട്ടുനില്ക്കുന്നതും, സർവ്വമനുഷ്യരാശിയു
 ടേയും നന്മ ഒരോ മനുഷ്യാത്മാവിന്റെയും നന്മ
 യാണെന്നു പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നതുമായ ഒന്നാ
 ണെന്നു ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. വേദാന്തവിധം പറക
 യാണെങ്കിൽ, മതമെന്നതു മനുഷ്യരാശിക്കു് തത്വ
 ജ്ഞാനത്തേയും നിഗ്രഹതത്വചിന്തയേയുംകാൾ
 കൂടുതൽ അർത്ഥവത്തും, എല്ലാക്കാലത്തും അർത്ഥവ
 ത്തായിരിക്കുന്നതുമായ എന്തോ ഒന്നാണെന്നും അ
 ദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്നു. അവസ്ഥയിൽ നിന്നു താഴെ
 ഉദ്ധരിക്കുന്ന രണ്ടുഭാഗങ്ങളും, ഗ്രഹേപദത്തിൽ
 അംഗീകരം വരുന്നതുമുള്ള സ്തോത്രങ്ങൾക്കു സമാ

നവും, ഒരേ മനോഭാവത്തിൽനിന്നും ഒരേ മതവ്യ
ഗ്രന്ഥയുടെ ഉന്നമനത്തിൽനിന്നും ഉൽഭൂതവുമാ
കുന്നു.

എന്നാൽ പുരാതനമൈന്ദവവ്യവഹാരങ്ങളിൽ
നിന്നു സോറോവാസ്ത്രീയഗാഥകൾ ഭിന്നമായി
രിക്കുന്നത് മനുഷ്യൻ ഈശ്വരന്റെ പ്രതിരൂപ
മാണെന്ന ആശയത്തെ അപ നിഷേധിക്കുന്നു
എന്നുള്ളതിലാണ്. 'അയമാത്മാ ബ്രഹ്മ' (ഈ
ആത്മാവു ബ്രഹ്മമാകുന്നു) എന്നതായിരുന്നു ഋഷി
കളുടെ ധ്യാനവിഷയം. എന്നാൽ ആ ഐഹേനീ
യൻ ദീർഘദർശി പൂണ്ണതയ്ക്കു അപൂണ്ണമായ ഒരു
പ്രതിരൂപം ഉണ്ടാകുക സാധ്യമല്ലെന്നു പരിഗ
ണിച്ചു.

മേൽ സൂചിപ്പിച്ച ഭാഗങ്ങൾ മി. സോറാബ്
ജെ. ബുൽസാറാ ഇങ്ങനെ തർജ്ജിച്ച് ചെയ്തിരി
ക്കുന്നു:—

“ആദ്യമായി ചിന്തയെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയും,
സൗഭാഗ്യത്തെ വെളിച്ചത്തിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളുമായി
സങ്കീർണ്ണമാക്കുകയും ചെയ്തവൻ അയാളുടെ പരമ
മായ വാജ്ഞാനം മൂലമായി, നിശ്ചയമായും ധർമ്മ
മാർഗ്ഗത്തിന്റെ സ്രഷ്ടാവായിരുന്നു; ആ വിജ്ഞാനം
കൊണ്ടു്, പരമോൽകൃഷ്ടമായ മനസ്സും, പരിശുദ്ധ
തമമായ സ്നേഹവും നന്മയും അതിൽതന്നെ സം
രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു; നിത്യനിവീകാരനായ അങ്ങയുടെ

പാവനാത്മാവുമൂലം അങ്ങ് ഇവയെ പരോഗമി
പ്പിക്കുന്നു.”

യസ്സ. xxxi. 7.

“ഭഗവൻ, അങ്ങയുടെ പാവനാഗ്നി, പ്രപഞ്ച
ത്തിന്റെ ക്രമീകരണത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി
യിരിക്കുന്ന ധർമ്മദീക്ഷ അതിൽ കൂടി പ്രവർത്തി
ക്കുന്നതിനാൽ, മഹത്താണെന്നു നിശ്ചയമായും
ഞാൻ കരുതുന്നു.”

യസ്സ. xxxiv. 4.

സോറോവാസ്സറുടെ ദൈവതം എന്നു പറയ
പ്പെടുന്ന സിദ്ധാന്തത്തെ പ്രൊഫെസ്സർ വാഡിയ
'സോറോവാസ്സർ' എന്ന തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ
ഭംഗിയായി അപഗ്രഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. സോറോവാസ്സ
റുടെ മതത്തിൽ ദൈവതസിദ്ധാന്തമുണ്ടെങ്കിൽ ആ
ദൈവതം നന്മതിന്മകളെ വ്യവച്ഛേദിച്ചുകൊണ്ടുള്ള
ധർമ്മാനുസാരിയായ ദൈവതം മാത്രമാകുന്നു. വളരെ
ക്കുറവും കഴിഞ്ഞശേഷമാണ് ഈ പ്രവാചകന്റെ
ഉപദേശത്തെ അതിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ രൂപ
ത്തിൽ ഭേദപ്പെടുത്തിയത്. എങ്കിലും ഈ പുരാ
തനമതത്തിന്റെ ഒരു സ്വഭാവവിശേഷം ശ്രദ്ധാ
ർഹമാകുന്നു. കൃസ്തുമതത്തിലും ഇസ്ലാംമതത്തിലും
എന്നുപോലെ ഈ മതത്തിലും ഉയരെയ്ക്കുന്നേൽപ്പ്
എന്ന ആശയം നിബന്ധിക്കുകയും, സോറോ
വാസ്സർ ആരംഭിച്ച കൃത്യം പുത്തിയാക്കാനുള്ള

സയോച്ഛന്തിന്റെ അവതാരത്തെ പ്രതീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ യുഗത്തിൽ സംഭൃതമായിട്ടുള്ള തിന്മകളെ നശിപ്പിച്ചു മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന നമ്മുടെ പുരാണങ്ങളിലെ കല്പ്യവതാരത്തിന്റെ ആശയത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു വിശ്വാസത്തിൽ അഭ്യസ്താമതവും, അതുപോലെ തന്നെ യഹൂദന്മാരുടേയും അറബികളുടേയും മതങ്ങളും ഭാഗഭാക്കുകളാകുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അഹരമൻ എന്നു സാധാരണമായി തെറ്റിപ്പറയാറുള്ള അംഗ മൈത്സ്യവിന് എതിരായുള്ള സമരം, മൂലഗാഥകളിലും, അവയുടെ വികസിതരൂപമായ മിത്രമതത്തിലും ഉന്നിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ദ്വാസനകൾക്കെതിരായുള്ള അനവസാനമത്സരം ആകുന്നു. കായികമായ എല്ലാ തിന്മകൾക്കും പരമമായ ശിക്ഷണഗുണം ഉണ്ടെന്നു പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ സമരം സാരതൃഷ്ടായുക്തസർവസമോദയ്ക്കു സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ സംസ്ഥാപനത്തേയും, നിത്യാനന്ദം അല്ലെങ്കിൽ നിത്യദുഃഖം ഇവമാത്രമാണ് മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിനുള്ള പോംവഴികൾ എന്നതിന്റെ നിരാകരണത്തേയുംകാൾ കൂടുതൽ പ്രാധാന്യമുള്ളതായിരുന്നില്ല. മതത്തിനു ഖണ്ഡിതമായ ഒരു സാമ്പാർത്ഥികസ്വഭാവവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശനവും നൽകുകയും, അതേ സമയം ഒരു ആദർശമെന്നനിലയിൽ നമ്മുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ഒരു ശാശ്വതാധിഷ്ഠാനം

സർവ്വോപരി സമ്മാനിച്ച ഏകദൈവസിദ്ധാന്തം
 പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്തു പുരാതനന്വേദത്തിൽ ഒരാളാ
 യിരുന്ന് അദ്ദേഹമെന്നു രചിതനാഥശാസ്ത്രർ യഥോ
 ചിതാ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രവാചകന്റെ
 മതം, അനന്തരകാലത്തുണ്ടായ അതിന്റെ തത്വ
 ജ്ഞാനപരമായ വികാസങ്ങളോടുകൂടി പല രാജ്യ
 ത്തിലും, അതിനു ശേഷം മിത്രമതം എന്ന രൂപ
 ത്തിലും അനുവർത്തിക്കപ്പെട്ടു. എസീനികളുടേയും
 യേശുക്രിസ്തുവിന്റേയും വിശുദ്ധപാളിന്റേയും
 വിശ്വാസത്തിലും, ധർമ്മാനുശാസനങ്ങളിലും, പ്രവ
 ത്തിച്ചിരിക്കാവുന്ന വിധായകങ്ങളായ പ്രേരണാ
 ശക്തികളുടെകൂട്ടത്തിൽ ഇതും ഇപ്പോൾ അംഗീ
 കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ബുദ്ധൻ.

ശ്രീ. ധർമ്മപാലൻ തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ബുദ്ധ ഭഗവാന്റെ ജീവിതത്തേയും, മഹാത്യാഗത്തേയും, അനുശാസനങ്ങളേയും പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്നു ബുദ്ധന്റെ മതസിദ്ധാന്തം, അനുയായികളുടെ സംഖ്യയിൽ, മറെറല്ലാ മതങ്ങളെയും അതിശയിക്കുന്നു. മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽ ഏകദേശം അൻപതു കോടി ജനങ്ങൾ ബുദ്ധമതാനുയായികളായി ജീവിച്ചു മരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തത്വജ്ഞാനവും ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വീക്ഷണശക്തിയും ധൈര്യവചിന്തയെ അതിഗാഢമായി ഗ്രസിച്ചിട്ടുണ്ട്. തന്മൂലം, ഈശ്വരാവതാരങ്ങളിലൊന്നായി അദ്ദേഹം വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു എങ്കിലും ബുദ്ധമതം, ജൈനമതം എന്നുപോലെ, അതിന്റെ ജന്മഭൂമിയിൽ പീഡനവിധേയമാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ബുദ്ധമതാനുയായികൾ വിരളമാണെങ്കിലും, ബുദ്ധന്റെ ജീവിതവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുവിശേഷവും ഭാരതീയരുടെ തത്വചിന്തയിൽ സുവിശേഷം സംക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. ബുദ്ധന്റെ ഉൽകൃഷ്ടമായ വ്യക്തിമാഹാത്മ്യം അപൂർണ്ണമായി മാത്രമേ വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ളൂ എങ്കിലും, തത്വചിന്തയുടെ ചരിത്രത്തിൽ സർവ്വാനന്തവും പരമപാവനവുമാണ് അതെന്ന് പറഞ്ഞാൽ ഒരുപക്ഷേ അധികമായി പോകുക

90302

യില്ല. എം. ബാൽഗമി സെയ്ൻറ് ഹിലേയ
 റുടെ. ലേഖനങ്ങളിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു
 ഭാഗം ഞാൻ ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ:— “അദ്ദേഹ
 ണ്ണിന്റെ ജീവിതത്തിൽ കളങ്കലേശം പോലുമില്ല.
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീരമഹത്വം അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 ദൃഢവിശ്വാസത്തിനു തുല്യമാണ്. അദ്ദേഹം
 താൻ ഉപദേശിച്ച സകലസൽഗുണങ്ങൾക്കും
 മാതൃകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ത്യാഗബുദ്ധി,
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദാരത, അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 അദ്ദേഹമായ സരളശീലം ഇവ ഒരിക്കലും ഒരൊറ്റ
 നിമിഷത്തേക്കുപോലും, അദ്ദേഹത്തെ ഉപേക്ഷി
 ച്ചില്ല. ആറു സംവത്സരകാലത്തെ ഏകാന്ത
 വാസത്തിനും തപസ്സിനും മദ്ധ്യേ മൗനമായി
 അദ്ദേഹം തന്റെ മതസിദ്ധാന്തം രൂപവൽക
 രിച്ചു. തന്റെ സ്വന്തം ജീവിതം നൽകിയ പ്രേ
 രണകൊണ്ടും വിശേഷിച്ചു തന്റെ വാഗ്മിത്വ
 ചാതുരികൊണ്ടും അദ്ദേഹം ആ മതം പ്രചരി
 പ്പിച്ചു. ജീവിതരീതികൾ അറിയുകയും, സത്യം
 കണ്ടുപിടിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു സിദ്ധന്റെ ശാന്തി
 അദ്ദേഹത്തിനു സിദ്ധിച്ചിരുന്നു.” പൗരോഹിത്യ
 ത്തിനും നിരവധികമായ ബലികർമ്മങ്ങൾക്കും
 ഒരു പ്രത്യാഘാതമെന്ന മട്ടിലാണ് അദ്ദേഹ
 ണ്ണിന്റെ ഉൽബോധനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്.
 അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും തുനിക്കു ദിവ്യശക്തിയു

ണ്ടെന്നു ഭാവിച്ചില്ല. സാധാരണമായി സംഭവിക്കും പോലെ, ചോകം അദ്ദേഹത്തെ ഉൽകടഭക്തിയോടെ ആരാധിക്കയും, ദിവ്യനെന്നു വാക്യകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നിരവധിലക്ഷം ജനങ്ങൾ പ്രതിദിനം 'ബുദ്ധം ശരണം ഗച്ഛാമി' എന്ന് ഉരുക്കഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവ്യക്തതയേയും, അന്ധമായ വിശ്വാസത്തേയും എതിർത്ത്, തന്റെ സ്വന്തം മനുഷ്യത്വത്തിൽ മാത്രം നിഷ്കർഷിച്ചു നിന്ന ബുദ്ധൻ ഇപ്പോൾ സാമ്പ്രതികമായ ആരാധനത്തിനു പാത്രമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. തനിക്കു ലഭിച്ച പ്രബുദ്ധത അമാനുഷകർമ്മങ്ങളിലല്ലാതെ യുക്തിവാദത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാക്കിയ അദ്ദേഹം, പല അമാനുഷസംഭവങ്ങളും നിറഞ്ഞ അസംഖ്യം ജ്ഞാനകഥകൾക്കു വിഷയമായും ഭവീച്ചിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ അങ്ങനെയൊന്നല്ലോ എല്ലാ മഹാത്മാക്കളുടേയും പരിണതി.

ബുദ്ധൻ സോറോവാസ്റ്ററുടെ സമകാലീനനോ, അല്ലാത്തപക്ഷം, ഏതാനും സംവത്സരങ്ങൾക്കു ശേഷം അവതീർന്നുനോ ആയിരിക്കാം. സോറോസ്റ്റർ കർമ്മത്തിലോ പുനർജന്മത്തിലോ അല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അധിഷ്ഠിതമാക്കിയത്; എന്നാൽ നേരേമറിച്ചു പുനർജന്മസിദ്ധാന്തം ബുദ്ധമതത്തിന്റെ കാതലാണ്. പരമമായ നന്മയിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ അനുഗ്രഹം ബുദ്ധൻ അതീനോടുകൂട്ടിച്ചേർത്തു ബന്ധിച്ചു.

ഉയർന്നതും താണതുമായ എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളോടും വിചാരത്തിലും പ്രവൃത്തിയിലും പ്രദർശിപ്പിച്ച അതിരറ്റ സ്നേഹവും, മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ അഭിമാനപൂർവ്വമായ ദൃഢീകരണവുമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണങ്ങളിലെ കേന്ദ്രതത്വങ്ങൾ.

സർ എഡ്വിൻ ആർനോൾഡ് (The Light Of Asia) എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലോകോത്തരമായ കാവ്യത്തിൽ ബുദ്ധമതം ശുന്യതാവാദമാണെന്ന തെറ്റായ പക്ഷത്തെ വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ മനോഹരങ്ങളായ വരികൾ ബുദ്ധന്റെ ഉപദേശങ്ങളുടെ ഒരു സ്മരണീയമായ സംഗ്രഹം ആകുന്നു:—

ബുദ്ധരായ് മേവി നാം മോചനോപായമ-
റിപ്പരിവർത്തനചക്രത്തിലെങ്കിലോ
ശാശ്വതനാമഖണ്ഡാരമാവുതൻ മനം
ശാപമാം, ജീചി തന്നാത്മാവു നോവുമാം.
ബുദ്ധരല്ലാതുമേ, ജീചി തന്നാത്മാവു
ശുദ്ധമാധുര്യസംപൂർണ്ണമെന്നോരുവിൻ,
നാകൈകകലഭ്യമാം വിശ്രമം തന്നെയാം
നായകബ്രഹ്മണൈവതന്ത്രഹൽകന്ദളിം,
മാമിനെക്കാൾ മനം ശക്തമാം, നല്ലതു
മാറുന്നു മെല്ലെന്നു പാഠവും നല്ലതായ്.
വിചാപം മുഴുകെയും പൂണ്ടു താപത്തിനാൽ
വിലാസരംഗനായ് കണ്ണനീർ തുകി ഞാൻ.
സ്വാതന്ത്ര്യമേവർക്കുണ്ടെന്നറിഞ്ഞലം
സന്തോഷമേന്തുന്നു ബുദ്ധനാം ഞാനിതാ.

സന്തപ്തര, നിങ്ങളോ നിങ്ങളെക്കൊണ്ടുതാൻ
സന്തപിച്ചിടുന്നതെന്നു ധരിക്കവിൻ,
ജീവിക്ക, വീണ്ടും മരിക്കുകെന്നുള്ളതു
ചക്രത്തിൽ വീണു കുറങ്ങുകെന്നുള്ളതു
ഇങ്ങിതിൽ പഠിപ്പിടിക്കുകെന്നുള്ളതു
നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലാതമേ.

... ..

താരകരേക്കപ്പറം ബ്രഹ്മാതിവർത്തിയായ്
പാരവും ദിവ്യമായാദ്യന്തമീനമായ്
നന്ദായപ്പുകിടും ശക്തിയൊന്നു നേരിൽ
ധർമ്മേ നിണ്ണയം ശാശ്വതമായിട്ടു.

... ..

നാനാ പശത്തു മുണ്ടായതിനക്കിടകരേ
കാണാവതാണതിന്നേതൊരു കാര്യവും.
നന്ദചെയ്തിടുകിടുന്നു പ്രതിപ്രിയം
ധർമ്മം വിളംബരമാട്ടാന്നിടാമെങ്കിലും
ഒന്നു താൻ തെറ്റു നാം ചെയ്വതെന്നാകിലും
വന്നിടും ഉച്യമാം നിഷ്ക്രിയ നിണ്ണയം.

... ..

നന്ദതൻ നേക്കാണു നിശ്ചയിക്കുന്നതാ-
ലാർ; മീമട്ടിചാണായതിൻ രീതികരേ.
മാത്രമല്ലാ ഗതി നിർത്താൻമാചില്ല,
മാറ്റാൻമാരംപുഴമപ്പൊഴെന്നാകിലും.
പ്രേമമാണായതിന്നാത്മാവു; ലക്ഷ്യമോ
പുത്തിയും ശാന്തിയും; തൻചൊല്ലു കേൾക്കവിൻ.*

* Translation by A. C. P.

ബുദ്ധന്റെ ബാല്യജീവിതം, സന്യാസം, തപസ്സ്, തിന്മയുടെമേൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള വിജയം എന്നിവ പല തവണയും വണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാകയാൽ, സർവ്വിദിതമായ അക്കാര്യങ്ങൾ വീണ്ടും പ്രതിപാദിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ, അഗാധവും തത്പജ്ഞാനപരവുമായ ഒരു പരാമർത്തിൽ അധിഷ്ഠിതങ്ങളായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ പ്രായോഗികതയിലും ലാളിത്യത്തിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദ്ധതിമനുഷ്യാത്മാവിന്റെ അകൃത്രിമമായ രക്ഷാസങ്കേതങ്ങളിൽ ഒന്നെന്നതന്നെ പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

യേശുക്രിസ്തു.

യേശുവിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള മി. ജോർജ്ജിന്റെ പ്രബന്ധം ക്രിസ്തുവിനേയും ഇന്നത്തെ ക്രിസ്തു മതത്തേയും പറ്റി ഇക്കാലത്തു നിലവിലിരിക്കുന്ന പല അഭിപ്രായങ്ങളേയും മമ്സ്പുകായ വിധത്തിൽ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന ഒരു പഠനമാകുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ കാലത്തേയും, അന്നു ജീവിച്ചിരുന്ന ജനങ്ങളേയും പശ്ചാത്തലമാക്കിക്കൊണ്ട് ക്രിസ്തുവിന്റെ ചരിത്രത്തെ അദ്ദേഹം വീക്ഷിക്കുന്നു. ലൌകികകാര്യങ്ങളിൽ ഒരു രാജാവെന്ന നിലയിലും, ലോകസാമ്രാജ്യങ്ങളുടെ ശൈഥില്യത്തിനു ശേഷം ഒരു സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിന്റെ സംസ്ഥാപകൻ എന്ന നിലയിലും, മിശിഹായുടെ ആഗമനത്തെ സംബന്ധിച്ച യഹൂദന്മാർക്കുള്ള പ്രതീക്ഷയെ അദ്ദേഹം പരാമർശിക്കുന്നു. അസഹിഷ്ണുവും ഉഗ്രകോപനമായ ഒരു വഴിയടൈവത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ധാരണ വച്ചുകൊണ്ടാണ് യഹൂദന്മാർ അവരുടെ മതവിന്തകൾ ആരംഭിച്ചത്. എന്നാൽ യേശു ആകട്ടെ, ആ ആദർശത്തെ വികസിപ്പിച്ചു, ഉദാത്തമാക്കിത്തീർത്തു. തന്റെ ദൈവത്തെ അനുവർത്തിക്കാത്തവരെ അഗ്നിയിൽ ഹോമിക്കുവാൻ പ്രാർത്ഥിച്ച എലിസായുടേയും, ആമോസ്, ജറിമിയാ, ഇസയ എന്നീ ദീർഘദർശികളുടേയും ലേഖനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം അഭിജ്ഞനായിരുന്നു.

എങ്കിലും, സാരാംശത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്താഗതി അവരുടേതിൽനിന്നു വിഭിന്നമായിരുന്നു. ഈശ്വരലക്ഷ്യമായ മോക്ഷം പ്രാപിക്കത്തക്കവണ്ണം, കഷ്ടതകളിലും സഹനത്തിലും മരണത്തിലുംകൂടി ദൈവത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സേവകന്റെ വിജയംമൂലം, പഴയ വേദങ്ങളെ പരിപൂർണ്ണമാക്കുന്നതിലാണ് അത് അധിഷ്ഠിതമായിരുന്നത്. ക്രിസ്തുമതത്തിന് ഇപ്പോൾ അവലംബമായിരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അനന്തരകാലങ്ങളിൽ സാവധാനമായുള്ള സമാഹരണങ്ങളുടെ ഫലമാണെന്ന് ഇപ്പോൾ സാമാന്യേന സമ്മതിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വസ്തുതകളേയും, സിദ്ധാന്തങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നാലു സുവിശേഷങ്ങളും ചില അംശങ്ങളിൽ പരസ്പരവാരുദ്ധങ്ങളാണെന്നും അങ്ഗീകരിക്കപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അത്തരം ആകസ്മികതകളെ അധിദൂരം അതിലംഘിക്കുന്നവിധം ഒരു മാഹാത്മ്യം യേശുവിന്റെ ജീവിതത്തിനും ഉപദേശങ്ങൾക്കും ഉള്ളതുകൊണ്ട് അത്തരം കാര്യങ്ങൾ സാരമാക്കേണ്ടതില്ല.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനകാലത്ത്, യഹൂദ ജീവിതത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം കുഴഞ്ഞുമറിഞ്ഞു കിടന്നിരുന്നു. ദേവാലയസേവനങ്ങളിൽ നിന്നു പാവങ്ങൾ നിശ്ശേഷം നിഷ്കാസിതരായിരുന്നു. പൗരംവകാശപരമായും, മതപരമായും സ്രീകൾക്ക് ഒരു അധഃസ്ഥിതി ആനുഭവിക്കേണ്ടതുണ്ടാ

യിരുന്നു. പരിശോധനാർ നിയമം മുറുകെപ്പിടിച്ചു; എന്നാൽ അടുത്തകാലത്തെ ഒരു നിരൂപകന്റെ ഭാഷയിൽ, പെൻറാപ്പ്യൂക്കിൽ (മോശയുടെ പഞ്ചപ്രമാണങ്ങളിൽ) അപൂസ്തതമായ ഒരു ഭാവിരാഷ്ട്രവിശ്വാസംകൂടി അവർ തങ്ങളുടെ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങളിൽ കൂട്ടിക്കലർത്തി. സാധ്യം സിങ്കർ ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ നിഷേധിക്കുകയും, മോശയുടെ അകളങ്കിതമായ പദ്ധതിക്കു മുൻഗണന നൽകുകയും ചെയ്തു. മാംസാഹാരം ഉപേക്ഷിക്കുകയും, മദ്യവും സ്നാനവും വില കൂടിയ വസ്ത്രവും ബലികഴിക്കുകയും ചെയ്ത സമ്പ്രദായങ്ങളായ എസ്സീനികളാണ് വേറൊരു വിഭാഗം. റോബർട്ട് സന്റെ ഭാഷയിൽ, അന്തർമതമായ ഒരു ശോകാത്മകതപ്രകാരം, ഉൽകൃഷ്ടതരമായ ദിവ്യദർശനത്തിൽ ശ്രദ്ധാലുവായ ഒരു നിരാശന്റെ മനോഭാവവും ലോകത്തിന്റെ ആ കോണിൽ അന്ന് അടിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്നു.

സോറോവാസ്ത്രീയൻമതത്തിന്റെ ഒരു ശാഖയായി, സൂര്യന്റേയും അഗ്നിയുടേയും ആരാധനയിൽ ആരംഭിച്ച മിത്രമിതം റോമാസാമ്രാജ്യത്തിലും, പാലസ്തൈനിൽ പോലും, പ്രചാരമായി പ്രചരിച്ചിരുന്നു. ആ മതത്തിൽ മിത്രൻ ഒരു മദ്ധ്യസ്ഥനായും, ഉദ്ധാരകനായും, സംരക്ഷകനായും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ദൈവത്തിന്റെ ദിന

മെന്ന് പറഞ്ഞുവന്ന ഞായറാഴ്ച മിത്രരാധന യോടു സംബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ ക്രിസ് മസ് നൂതൃഭഗവാന്റെ ജന്മത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മിത്രോത്സവവുമായിരുന്നു. ക്രിസ്തുചാനികളുടെ ഈസ്റ്റർ മിത്രന്റെ വിജയത്തിന്റേയും യജ്ഞത്തിന്റേയും കാലമായിരുന്നു. മിത്രമതം അപ്പവും വെള്ളവും എന്ന കാർമ്മികസംസ്കാരം അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നു. ജീവിതത്തിന്റേയും അമർത്യതയുടേയും ചിഹ്നമായി കുരിശടയാളം ഉത്ഭവിപ്പിച്ചത് അതാണ്. മിത്രനും ഒരു കന്യാഭഗവതിയിൽ ജാതനായി. ഈ തത്വജ്ഞാനപദ്ധതിയുടെ ഭാഗങ്ങളായിരുന്നു 'വചന' (logos) സിദ്ധാന്തവും ത്രിമൂർത്തിസിദ്ധാന്തവും. പിശാച് ഭാവിയിലെ ക്രൈസ്തുവഹുവ്യങ്ങൾ മിത്രമതത്തിൽ അനുക്രമിച്ച്, ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ ആവിർഭാവം മുൻകൂട്ടി കണ്ടു എന്ന് ചില അവാക്കാലീനന്മാരായ ക്രൈസ്തുവപിതാക്കന്മാർ വ്യാഖ്യാനിക്കത്തക്കവണ്ണം ആദ്യകാലത്തെ ക്രിസ്തുമതത്തിനും മിത്രമതത്തിനും അത്ര അടുത്ത സാദൃശ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ക്രിസ്തുമതത്തിനും മിത്രമതത്തിനും തമ്മിലുള്ള മറ്റു പ്രധാനപ്പെട്ട സാദൃശ്യാശങ്കൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്:—

(൧) "ദൈവപുത്ര"നായും പിതാവിന്റെ പ്രതിനിധിയായുമുള്ള മദ്ധ്യസ്ഥന്റെ വണ്ണം.

- (൨) ജൈത്രയാത്ര.
- (൩) കുറബാന.
- (൪) വിശുദ്ധവൃക്ഷത്തിലെ മരണം.
- (൫) ഒരു ഗൃഹയിലെ അടക്കം.
- (൬) ഉയർത്തപ്പെടുന്നേൽപ്പ്.
- (൭) സംഭവപരമ്പര മുഴുവൻ ഒരുകൊല്ലം കൊണ്ടു നടക്കുന്നതായുള്ള സങ്കല്പം.
- (൮) മഹാവിഷ്ണുവത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ അതിനോടടുപ്പിച്ച് ഒരു യജ്ഞം.

അനന്തരകാലത്തു നടായ ബൈബിൾ നിരൂപണങ്ങളും, സർ ജെ. ജി. പ്രേസർ, എർണസ്റ്റ് റെനൻ, ഗ്രാൻറ് അല്ലൻ, എൽ. ചൌവിസ്, സർ ലെസ്ലി സ്ലീഫൻ, യേശുസ്ലി എന്നിവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളും, കന്യകയിൽനിന്നുള്ള ജനനരഹസ്യം, നിരപരാധികളുടെ കൂട്ടക്കൊല, പരീക്ഷണകഥ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മേൽശ്ലാഖിന്റെ ജീവിതസംഭവങ്ങൾക്ക് ഉത്ഭവസ്ഥാനങ്ങൾ നിരവധി മുന്തിനാലേ ഉണ്ടായെന്നു എന്ന് കാണിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. കർത്താവിന്റെ പ്രാർത്ഥനയുടേയും, പർവ്വതപ്രസംഗത്തിന്റേയും ഉത്ഭവം ക്രിസ്തുവിനുവേണ്ടുള്ളതാണെന്നും, അവ യഥാക്രമം, ബാബിലോണിയൻ പ്രാർത്ഥനകളിലും, താൽമുദ്രിലും നിന്നു സാക്ഷിതമായവയാണെന്നും വാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അത്തരം സാദൃശ്യങ്ങളെപ്പറ്റി കൂവങ്കുഷമായി പരിചിന്തനം ചെയ്തയൊ, സർ ജേംസ് പ്രേസർ യേശുവിന്റെ ജീവിതത്തിൽ ലയിപ്പിക്കുന്ന അഡോണിസ് മതത്തിന്റെ പരിണാമം അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം പിൻതുടരുകയൊ ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ക്രിസ്തുമതം പക്ഷേ ഒരൊറ്റ വ്യക്തിയുടെ സൃഷ്ടിയല്ലായിരിക്കാം. ഗ്രീക്കു ചിന്തയുടെ സർവ്വപ്രാപകമായ പ്രേരണ ഒരുവേള യേശുവിനേയും സ്വയം അറിയാതെ സ്പർശിച്ചിരുന്നു എന്നു വരാം. ബുദ്ധമതത്തിൽനിന്നോ, പാരസികമതത്തിൽനിന്നോ, ഗ്രീക്കു വിജ്ഞാനത്തിൽ നിന്നോ, അദ്ദേഹംപോലും സംശയിക്കാത്തവിധം, വന്നുചേർന്നു നന്നിലധികം അംശങ്ങളും സർവ്വമെന്ത്യ അദ്ദേഹത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. നിരൂപകന്മാർ തെളിയിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ, യേശു സ്ഥാപിച്ച മതം അദ്ദേഹത്തിനു മുമ്പു നിലവിലിരുന്ന മതത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണെന്നു തെളിയിക്കുന്നത് ഒരു പ്രത്യേകദശയിലെ മുൻച്ചുവട്ടെത്തിന്റെ വാസനകൾക്കും അഭിലാഷങ്ങൾക്കും അതു യോജ്യമായിരുന്നു എന്നു സ്ഥാപിക്കുക മാത്രമാണു ചെയ്യുന്നത്. യേശു നിസ്സന്ദേഹമായും യഹൂദമതവും മിത്രമതവും കൊണ്ടാണ് പുറപ്പെട്ടതെങ്കിലും, റൊമൻ പരയുംപോലെ, അത് സാക്രട്ടീസ് സോഫിസ്റ്റർ ചിന്തകന്മാരെ പിന്തുടന്നു എന്നു പറയുന്നതിനു തുല്യമാണ്.

ഒരു മനുഷ്യൻ തന്റെ ജീവിതദശയിലും വംശത്തിലും നിന്നു പിന്തിരിയുന്നു എങ്കിൽപോലും, അയാൾ ആ ദശയുടേയും വംശത്തിന്റേയും സൃഷ്ടിതന്നെ ആകുന്നു.

മി. ജോർജ്ജ് അത്തരം വാദങ്ങളിൽ അനഭിമുഖനായിരിക്കുന്നില്ല. ഒരു കന്യാമാതാവിൽനിന്നുള്ള ക്രിസ്തുവിന്റെ ജനനം സംബന്ധിച്ച വൃത്താന്തം പല സുവിശേഷങ്ങളിൽ പലവിധം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്ന വസ്തുത മി. ജോർജ്ജ് വാദകളയുന്നില്ല. ഉദാഹരണത്തിന്, മത്തായിയുടേയും, ലൂക്കോസിന്റേയും സുവിശേഷങ്ങൾ അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. പുരാതനകാലത്തെ മറ്റു മഹാത്മാക്കളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അത്തരം കഥകൾക്കു സമാനമാണ് അവയെന്നും അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. പരമാർത്ഥത്തിൽ, ഏറ്റവും ആദിമമായ സുവിശേഷത്തിൽ കന്യാജനനത്തെ സംബന്ധിച്ച പ്രസ്താവനയേയില്ല എന്നുതന്നെയല്ല, വീശുദ്ധാപാളിന്റെ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉപദേശങ്ങളിൽ അതിനെപ്പറ്റി പരാമർശിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതു വസ്തുവസ്ഥിതിയുമാകുന്നു. എന്നാൽ യോഹന്നാൻസ്താപകനും യേശുവും തമ്മിലുള്ള ഗുരുശിഷ്യബന്ധവും, തന്റെ ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശങ്ങളെ അതിശയിച്ചുള്ള ശിഷ്യന്റെ പൂരോഗമനവും, ദീർഘകാലധ്യാനവും ഉപവാസവും

ചേർന്നുള്ള വിജനവാസപ്രേരണയും, ഈശ്വര സാക്ഷാൽകാരവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിലെ യഥാർത്ഥസാഭവങ്ങൾ തന്നെയാണെന്നു തോന്നുന്നു. അതുപോലെതന്നെയാണ് ഭൃതികവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ ഉപചയത്തിന്റേയും സ്വന്തം യശഃചയാപനത്തിന്റേയും സുഖകരമായ വ്യാമോഹങ്ങളുടെ അർത്ഥശങ്കയ്ക്കുവകാശമില്ലാത്ത നിരാകരണവും. അദ്ദേഹം സാമാന്യേന മനുഷ്യരെ നിബന്ധിച്ചു വശംവദരാക്കുന്നതിനോ ഹിംസാമാഗ്ഗ്ത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതിനോ വിമുഖനായിരുന്നു. ശീശ്രവം ഹൃസ്വവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൊതുക്കാര്യജീവിതം. മി. ജോർജ്ജിന്റെ ഭാഷയിൽ, ജനസമ്മതിയും, പ്രത്യാശയോടുകൂടിയ ഉത്സാഹവും ഉള്ള ഒരു ജീവിതദശ യേശുവിനുണ്ടായിരുന്നു. അതോടുകൂടിത്തന്നെ വളർന്നുവന്ന ഒരു എതിർപ്പിന്റെ കാലവും സമാഗതമായി.

എന്നാൽ യേശുവിന്റെ മാഹാത്മ്യം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്, മൂലച്ഛേദിയും വിപ്ലവകരവും, യഥാർത്ഥത്തിൽ സമഷ്ടിവാദമുഖവുമായ, സ്നേഹത്തിലും വിനയത്തിലും അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു മതത്തിൽ അദ്ദേഹം ധീരമായും അചഞ്ചലമായും, ദൃഢപ്രതനായി നിന്നു എന്നുള്ളതിലാണ്. ബാഹ്യമായ സകലപ്രകടനങ്ങളുടേയും, പരീശന്മാരുടെ

എല്ലാ നടപടികളിലും ആഗ്രഹമായ ഒരു അഭിപ്രായസനമായിരുന്നു അത്. ജനങ്ങളിൽ നിന്ദിതരും തിരസ്കൃതരായ ആളുകളെ, ഖണ്ഡിതമായി സംബോധന ചെയ്ത് അവർക്ക് വിശേഷിച്ചും സമാശ്വാസം നൽകുന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്ദേശം. അദ്ദേഹം ശുൽക്കഗ്രാഹിയേയും പാപിയേയും തിരഞ്ഞെടുത്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുവിശേഷത്തിലെ മുദ്രാവാക്കുകൾ അനുകമ്പയും തിതിക്ഷയും ആയിരുന്നു. അന്തിമരത്തിന്റെ ഭവനം, ഗദരദേശത്തെ പന്നികളുടെ ശരീരത്തിൽ പിശാചുക്കളുടെ പ്രവേശനം തുടങ്ങി യേശുവിന്റെതായി രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചില അത്ഭുതകർമ്മങ്ങൾ ഭരവഗാഹങ്ങളായിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഈ അത്ഭുതകർമ്മങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരണ നിഷ്ഫലമാണ്. യേശുവിന് നിസ്സംശമായും മഹത്തായ ശക്തികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇൻഡ്യൻ യോഗികൾ കാണിക്കുന്ന ആശ്ചര്യകർമ്മങ്ങളെപ്പോലെ, അസാധാരണങ്ങളായ ഈ പ്രദർശനങ്ങൾ പലപ്പോഴും നമ്മെ കഴുക്കുന്നുമുണ്ട്. ഇന്നലെ പരിമാസത്തിനും സന്ദേഹത്തിനും വിഷയമായിരുന്നവ ഇന്നത്തെ സാധാരണവസ്തുതകളാണ്. ടെലിപ്പത, വിശ്വാസചികിത്സ, സാവധാനമായി ബോധ്യപ്പെടുവരുന്ന മനുഷ്യ

ശരീരത്തിന്റെ സംവിധാനം തങ്ങൾ, എ
ന്നിവ സന്ദേഹത്തിനോ അവജ്ഞയോ വശ
ഗരാകുമ്പോൾ ഒന്നു ഉപരമിച്ചു നിൽക്കുവാൻ
നമ്മോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. യേശുതന്നെ
യും, പരീശന്മാരുടെ വിശ്വാസത്തിനു സ്വർഗ്ഗ
ത്തിൽനിന്നു ഒരുടയാളം കാണിക്കാൻ ഖണ്ഡിത
മായി വിസമ്മതിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. “ദോഷമുള്ള
തലമുറ അടയാളം തിരയുന്നു; പക്ഷേ, അതിന്നു്
അടയാളം ലഭിക്കയില്ല.” എന്ന് അദ്ദേഹം പ്രസ്താ
വിച്ചു. മി. മിഡിൽറൺ മറ്റേ ആ സംഗതി
ഇങ്ങനെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു:—“ഇന്നത്തെ ചികി
ത്സാസമ്പ്രദായത്തിനു വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ വിഷമ
മായ രോഗശമനശക്തികൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടാ
യിരുന്നു. പക്ഷേ, ഈ രോഗശമനശക്തി അദ്ദേഹ
ത്തിൽ ഖണ്ഡിതമായ എന്തെങ്കിലും ദിവ്യത്വം
സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു എന്നു പരീശന്മാരെ ബോധ്യ
പ്പെടുത്താൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നില്ല. അവരെ ബോ
ധ്യപ്പെടുത്തണമെന്നു യേശുവിനും വിചാരമില്ലാ
യിരുന്നു.” നവീനമനസ്സ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിവ്യ
ത്വത്തിനു തെളിവുകാണുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ
അത്യുതകർമ്മങ്ങളിലല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിത
യജ്ഞത്തിന്റെ സുരഭിലതയിലാണ്, എന്നു മി.
ജോർജ്ജിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തെ പരിഷ്കരിക്കുക
സാദ്ധ്യമല്ല. ബുദ്ധനേയും മുഹമ്മദിനേയും ഒഴിച്ചു
ള്ള മിക്കവാറും എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരുടെയും കാര്യം

ത്തിലെന്നപോലെ, യേശുവിന്റെ സ്വന്തം
 ബന്ധുക്കൾ തന്നെയും അദ്ദേഹത്തെ അവിശ്വ
 സിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട
 അപ്പോസ്തലന്മാർപോലും സ്ഥിരനിഷ്ഠരായിര
 ന്നില്ല. യേശുവിന്റെ ജീവിതം അതിന്റെ പര
 കോടിയെ പ്രാപിച്ചിരുന്നപ്പോൾ പോലും അദ്ദേ
 ഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ കഴിച്ച്
 മനസ്സിലാക്കുകയേ ചെയ്തുള്ളൂ. സാമാന്യജനങ്ങൾ
 തന്റെ ഉപദേശങ്ങൾക്കു പരിപകമ്പന്മാരല്ലെന്നു
 കണ്ടപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ഉപമകൾ അല്ലെങ്കിൽ
 ദൃഷ്ടാന്തകഥകളുടെ സമ്പ്രദായം സ്വീകരിച്ചു.
 പരീശോപദേശങ്ങളുടെ അയവില്ലായ്മയിൽ
 നിന്നു ഭിന്നിച്ച്, അദ്ദേഹം യഹൂദന്മാരുടെ ദൈ
 വത്തെ സ്നേഹപൂർണ്ണനായ ഒരു പിതാവായും,
 ഒരു ദ്രവ്യസഹചരനായും രൂപാന്തരപ്പെടുത്തി,
 തന്റെ സ്വന്തം ജനങ്ങളുടെതന്നെ തിരസ്കര
 ണത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചു. ഒരു മിശിഹാമതം,
 അതായത്, തന്റെ മതത്തിനുവേണ്ടി താൻ
 കഷ്ടത അനുഭവിക്കുകയും മരിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്ന
 ആശയം, അദ്ദേഹം പരിണമിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹ
 ത്തിന്റെ ജീവാവസാനത്തോടുകൂടിച്ച്, തന്റെ
 സർവ്വോപദേശങ്ങൾക്കും ആധാരമായി രണ്ടു
 സൂക്തങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിഷ്കർഷിച്ച് ഉപ
 ദേശിക്കുകയുണ്ടായി എന്നു കാണുന്നു.

(൧) കർത്താവിനെ നീ സർവ്വദയത്തോടെ, സർവ്വാത്മനാ, സർവ്വമനസ്സോടെ, സർവ്വശക്തിയോടെ സ്നേഹിക്കുക.

(൨) നിന്നെപ്പോലെ നിന്റെ അയൽക്കാരനേയും സ്നേഹിക്കുക.

മനുഷ്യപുത്രനും അതേസമയം ദൈവപുത്രനുമായിരുന്ന യേശു താനും സാധാരണമനുഷ്യന്റെ കായികചരികുണ്ടപ്പിടുകൾക്കു വിധേയനാണെന്നു കാണിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരമമായ മനുഷ്യത്വം അത്യന്തം പ്രകടിപ്പിച്ചു. കുരിശിൽ തറച്ച സമയം അദ്ദേഹം അമാനുഷികമായ ഇടപെടലിനെ പ്രതീക്ഷിക്കയും, വേദനകൊണ്ട് “എന്റെ ദൈവമേ, എന്റെ ദൈവമേ, നീ എന്നെ കൈവിട്ടതെന്തു?” എന്നു നിലവിളിക്കയും ചെയ്തു. കർത്താവു അദ്ദേഹത്തെ കൈവിട്ടില്ല. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ക്ലേശത്തെത്തന്നെ മനുഷ്യന്റെ സാധ്യതകളുടേയും, കർത്തവ്യങ്ങളുടേയും ഒരു വെളിപാടായി ഉപയോഗിച്ചു. അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തെത്തന്നെ ദാനം ചെയ്തു; അതു സ്വീകൃതവുമായി. അത് പരമാർത്ഥത്തിൽ സേപ്റ്റാപൂർവ്കമായിരുന്നു. അതിമാനുഷനായ ഒരു മിശിഹാ എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യഗണത്തിന്റെ പ്രതീക്ഷകളേയും അതിശയിക്കമാറ്, ദൈവത്തിന്റെ ദാസൻ

എന്ന് അദ്ദേഹം നിർദ്ദിഷ്ടനാകുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശവസംസ്കാരത്തേയും ഉയർത്തപ്പെട്ടുപോകുന്നതേയും സംബന്ധിച്ച വർണ്ണനകൾ അപഗ്രഥിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ആ സംഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ഭിന്നഭിന്നപ്രായങ്ങൾ ഉണ്ട്. എങ്കിലും വിശ്വാസികളിൽ ധാരാളം പേർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാരീരികമായ ഉയർത്തപ്പെട്ടുപോകുന്നതിൽ ഗാഢമായി വിശ്വസിക്കുകയും, പരമ്പരാഗതമതത്തിന് അതു മൂലസ്ഥാനീയമാണെന്നു കരുതുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ, ഉയർത്തപ്പെട്ടുപോകുന്നതു് ആത്മീയശരീരമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവർ ഉന്നിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു വസ്തുതസ്വരണീയമാകുന്നു.

പരമമായ ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ അർത്ഥത്തേയും പ്രാധാന്യത്തേയും സംബന്ധിച്ചു്, മി. ജോർജ്ജിന്റെ ഈ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു് ഉത്തേജകമായ ഒരു വിവരണം അതിദുർലഭമായിട്ടേ ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുള്ളൂ:—

“ക്രിസ്തുമതം, അതിന്റെ ശാസ്ത്രീയരൂപങ്ങളിൽ, ഒരു ഭാവിജീവിതത്തിൽ ഏതൊന്നിന്റെ സ്പീകരണമാണോ ഒരാളുടെ ശിരോവിധി തീരുമാനിക്കുന്നതു് അപ്രകാരമുള്ള ഒരു മതം, ഒരു വിശ്വാസചലതി, ആയിട്ടാണ് ലോകത്തിനു സംഭാവനചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ ക്രിസ്തുമതം

അതിന്റെ സ്ഥാപകൻ ജീവിച്ചു പഠിച്ചിട്ടുള്ള പോലെ, സാരാംശത്തിൽ ഒരു ജീവിതപദ്ധതി, ലോകത്തിലെ ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലും പരീക്ഷകളിലും നിന്ന് അഭയം പ്രാപിച്ചും അവയിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറിയും അല്ലാതെ, അവയെ വിജയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ജീവിതപദ്ധതി ആയിരുന്നു. പ്രസന്നമായ ഈ ജീവിതപദ്ധതിയുടെ പുനഃപ്രാപ്തിയാണ് ഇക്കാലത്തു ആവശ്യമായിരിക്കുന്നത്.”

യേശുവിനുമുമ്പായിരുന്ന വിശ്വാസവും, മേൽപ്രസ്താവിച്ച ജീവിതരീതിയും, സാരാംശത്തിൽ, മഹാത്മാക്കളായ ശൈഖവൈഷ്ണവന്മാരായ സിദ്ധന്മാരും സ്തോത്രകാരന്മാരും ഗ്രഹിച്ച് അനുഷ്ഠിച്ച ഭക്തിയോഗത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയതായിരുന്നു. *യേശുവിന്റെ ലളിതവും വിശ്വാസപൂർവ്വകവുമായ ആത്മസമർപ്പണത്തിനു തത്പരജ്ഞാനപരമായ ഒരു മേൽമന്ദിരംകൂട്ടിച്ചേർത്തത് ക്രിസ്തുമത ചരിത്രത്തിലെ അടുത്ത മഹാവ്യക്തിയായ വിശുദ്ധപാൾ ആയിരുന്നു. ഗ്രീക്കുതത്പരജ്ഞാനത്തിൽ പരിശീലനം സിദ്ധിച്ചയാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. പൂർണ്ണമായിട്ടല്ലെങ്കിലും യേശുവിന്റെ സത്ത അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ക്രൈസ്തവസിദ്ധാന്തശരീരം നിരവധി വിഭാഗങ്ങളായി ശകലിതമാകുമ്പോൾ, സർവപ്രധാനമായും അതു വിശുദ്ധപാളിന്റെ സൃഷ്ടിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു നിഗ്രഹതത്പരൻ.

ഒരു പ്രാവചിനം, അതുപോലെതന്നെ സമർത്ഥനായ ലേഖകനും ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം കോറിന്തിയക്ക് എഴുതിയ ഒന്നാം ലേഖനം ൧൩-ാം അദ്ധ്യായത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന മറ്റേ ലിഖിതമായ മനുഷ്യാദർശങ്ങളുടെ സംഗ്രഹത്തോടു കിടന്നിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ മതചരിത്രത്തിൽ വിരളമാകുന്നു: —

(൧) “ഞാൻ മനുഷ്യരുടേയും ദൂതന്മാരുടേയും ഭാഷകളിൽ സംസാരിച്ചാലും എനിക്കു സ്റ്റേഫാനമിട്ടെ എങ്കിൽ ഞാൻ മുഴങ്ങുന്ന ചെമ്പോ ചിലമ്പുന്ന കൈത്താളമൊ അത്രേ.

(൨) എനിക്കു പ്രവചനവരം ഉണ്ടായിട്ടു സകലമർമ്മങ്ങളും സകലജ്ഞാനവും ഗ്രഹിച്ചാലും മലകളെനീക്കുവാൻ തക്ക വിശ്വാസമുണ്ടായാലും സ്റ്റേഫാനമിട്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഏതുമില്ല.

(൩) എനിക്കുള്ളതെല്ലാം അന്നദാനംചെയ്യാലും, എന്റെ ശരീരം ചുട്ടുവാൻ ഏല്പിച്ചാലും സ്റ്റേഫാനമിട്ടെങ്കിൽ എനിക്ക് ഒരു പ്രയോജനവും ഇല്ല.

(൪) സ്റ്റേഫാനം ദീർഘമായി ക്ഷമിക്കയും ദയകാണിക്കയും ചെയ്യുന്നു; സ്റ്റേഫാനം സ്പർദ്ധിക്കുന്നില്ല; സ്റ്റേഫാനം നിഗളിക്കുന്നില്ല; ചീർക്കുന്നില്ല.

(൫) അയോഗ്യമായി നടക്കുന്നില്ല; സ്വാതന്ത്ര്യം അന്വേഷിക്കുന്നില്ല; ഭോഷ്യപ്പെടുന്നില്ല; ഭോഷം കണക്കിടുന്നില്ല.

(൬) അനീതിയിൽ സന്തോഷിക്കാതെ സത്യത്തിൽ സന്തോഷിക്കുന്നു.

(൭) എല്ലാം പൊറുക്കുന്നു; എല്ലാം വിശ്വസിക്കുന്നു; എല്ലാം പ്രത്യാശിക്കുന്നു; എല്ലാം സഹിക്കുന്നു.”

ഇതാണ് ക്രിസ്തുവിന്റെ യഥാർത്ഥസുവിശേഷം; അല്ലാതെ, ചില ജനസമുദായങ്ങൾ ലളിതമായ ഈ പൗരസ്ത്യമതത്തെ പരിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതും ക്രിസ്തുമതം എന്ന് തെറ്റായി വിളിക്കപ്പെടുന്നതും ആയ മതമല്ല. അവർ അതിനെ സപിൻബേർണിന്റെ ഭാഷയിൽ ഒരു ആയുധമായി തീർന്നിട്ടുള്ള മതം—പരസ്പരസ്पर्ദ്ധികളായ നിരവധി വിഭാഗങ്ങളായി പിരിഞ്ഞിട്ടുള്ളതും, ജീവിതത്തിൽ, അതിന്റെ പ്രായോഗികപ്രവർത്തനത്തിൽ, ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും ഇന്നത്തെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക്—മാനവവംശപരമായ അധീശത്വത്തേയും, പ്രാബല്യമനോഭാവങ്ങളേയും, ധനത്തിനും അധികാരത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള ഉന്മത്തമായ അന്വേഷണത്തേയും, ശാശ്വതമായ ജീവിതത്തിനും

വേണ്ടിയുള്ള ക്രിസ്തുവിന്റെ തൃപ്തിയെ തിരയി ന
 ശപരകാരികൾക്ക് മനശ്ചാത്മാവിനെ വിധേയ
 മാക്കുന്നതിനേയും സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾക്ക്—
 പരിഹാരം കല്പിക്കുന്നതിൽ പരാജയമടഞ്ഞതു
 മായ ഒരു മതം ആക്കിത്തീർത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മഹമ്മദ്.

മെസ്സേഴ്സ് അഹമ്മദ് ഷാഹിയും, യശസ്വരീര
നായ മൗലാനാ യാക്കബ് ഹസ്സനും ഇസ്ലാമിന്റെ
ആവിർഭാവത്തിനുമുമ്പുള്ള അറേബ്യൻ മതങ്ങളുടെ
ചരിത്രവും, ഒരു വണിക്കും പൊതുക്കായ് പ്രസക്ത
നമെന്ന നിലയിൽ ആ ദീർഘദർശിയുടെ പ്രാരംഭ
ജീവിതവും, അദ്ദേഹത്തിനു ലെപ്തുകി കാഭി വുദ്ധിയും
അനുസ്മൃതമായ സൗഭാഗ്യവും മനശ്ശാന്തിയും
കൈവരുത്തിയ കദിജായുമായുള്ള വിവാഹവും വി
വരിച്ചിരിക്കുന്നു. ലോകമദ്ധ്യത്തിൽ അദ്ദേഹം ജീ
വിക്കേണ്ടിവന്നെങ്കിലും, കലദൈവതങ്ങൾക്കു്
അല്ലെങ്കിൽ വിഗ്രഹങ്ങൾക്കായുള്ള ആരാധനക
ളിലും യജ്ഞങ്ങളിലും ആഘോഷങ്ങളിലും പങ്കെ
ടുക്കുവാൻ ഏതു കാലത്തും വിമുഖനായിരി
ക്കതന്നെ ചെയ്തു എന്ന് അവർ മൂണ്ടിക്കാണി
ച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആചാരവും അദ്ദേ
ഹത്തിനു അപ്രതീക്ഷിതമായി ഉണ്ടായി. മെക്ക
യിൽ നിന്നു മൂന്നു മൈൽ അകലെ ഹീറാ എന്ന
ഒരു ഗുഹയിൽ കൂടുകൂടെ ഏകാന്തചാസം ചെ
യ്തുക അദ്ദേഹത്തിനു പതിവായിരുന്നു. അനവ
ധി മണിക്കൂറുകൾ അദ്ദേഹം അവിടെ ധ്യാനത്തി
ലും പ്രാർത്ഥനകളിലുമായി കഴിച്ചുകൂട്ടി. അടുത്തു
ണ്ടാകാൻ പോകുന്ന സംഭവങ്ങളെ പ്രവചിക്കുന്ന
സ്വപ്നദർശനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടാകുകയും,

ഒടുവിൽ ഒരു ദൈവദൂതൻ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു സന്ദേശം നൽകിക്കൊണ്ട് “പേന മുഖേന മനുഷ്യനെ അറിവു പഠിപ്പിച്ചു ചൻ; മനുഷ്യനു അറിവിലാതിരുന്നതു അവനെ പഠിപ്പിച്ചുവൻ; ആ ദൈവം കാരുണ്യവാനാണ്” എന്നു വിളംബരം ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തുവത്രേ.

മുഹമ്മദിന്റെ ദർശനങ്ങളെ വിശ്വസിച്ച ഭാര്യയും, അദ്ദേഹം പോയി സന്ദർശിച്ച വർകപാബീൻ നൗഹ്യാൽ എന്ന പുണ്യപുരുഷനും ആദ്യം മുതൽക്കേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതത്തിനു പിന്തുണ നൽകി. അദ്ദേഹം മരപരിവർത്തനം ചെയ്ത ആദ്യസംഘത്തിൽതന്നെ അലിയ്യാ, അബുബക്കറും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നതും ഒരു മഹാഭാഗ്യമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അനുയായികളെ വേഗത്തിൽ സമ്പാദിച്ചു. ക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ പീഡനങ്ങളും അനുഭവിച്ചു. മെക്കായിൽനിന്നു വിശ്വാസികളുടെ ഒരു സംഘത്തോടൊരുമിച്ചു മെദീനായിലേക്കുള്ള നിഷ്ക്രമണം ഇസ്ലാമിന്റെ പുരോഗതിയിലെ പ്രധാനസംഭവമാണ്. കപറേഷി വംശവുമായും യഹൂദന്മാരുമായും മത്സരങ്ങൾ ഉണ്ടായി. ഒടുവിൽ പരസ്പരാലോചനകളുടെ ഫലമായി സന്ധി ഉണ്ടാകുകയും, മുസ്ലിമീങ്ങളും അമുസ്ലിമീങ്ങളും തമ്മിൽ സ്വതന്ത്രവും സൗഹാർദ്ദപരവുമായ ബന്ധങ്ങൾ സ്ഥാപിതമാകുകയും ചെയ്തു.

ബാഹ്യമത്സരവും യുദ്ധവും നിറഞ്ഞ ഒരു അന്തരിക്ഷത്തിലാണ് മുഹമ്മദ് ജീവിച്ചത്. അദ്ദേഹം ലൗകികനായ ഒരു ഭരണാധിപതിയും, അതുപോലെ തന്നെ ഒരു പ്രവാചകനുമായിരുന്നു. ഏകദേശം പതിനഞ്ചു സംവത്സരകാലം, ഇസ്ലാമിലെ വിവിധസിദ്ധാന്തങ്ങളും ദൈവദൂതന്മാർ മുഖേനയും, നേരിട്ടുള്ള വെളിപാടുമൂലവും, വിശദമാക്കപ്പെട്ടു എന്നാണ് അവകാശപ്പെടുന്നത്. ഒടുവിൽ അവ താഴെപറയുന്ന അഞ്ചു സിദ്ധാന്തങ്ങളായി പുറത്തുവന്നു:— (1) ദൈവത്തിന്റെ ഏകത്വവും, മുഹമ്മദിൽ പരമകാഷ്യയെ പ്രാപിക്കുന്ന ഒരു പ്രവാചകപരമ്പരമുഖേന തന്റെ പ്രകൃതിയും സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളും മനുഷ്യനെ വിശദമാക്കുന്ന വെളിപാടും; (2) പ്രാർത്ഥനയുടെ ആവശ്യകത; (3) ഉപവാസങ്ങൾ; (4) ഭിക്ഷാദാനം; (5) മെക്കായിലേക്കുള്ള തീർത്ഥയാത്ര. ഇസ്ലാം, മനുഷ്യനു ദൈവവുമായുള്ള ബന്ധങ്ങളെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിനമാത്രമല്ല ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഈ ലോകത്തിനും പരലോകത്തിനും മദ്ധ്യേ ഒരു സമാരേഖയും അത് അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. ഹീബ്രൂവേദങ്ങളും നമ്മുടെ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളും ചെയ്യുംപോലെ എല്ലാ ദൈവദൂതന്മാരായ ജീവിതവ്യാപാരങ്ങളിലും അതു ഇടപെടുന്നു. പ്രവാചകന്റെ മതം അടിപിരിയമാകുവണ്ണം ലളിതവും, ഋജുവും, സമഗ്രവുമാകുന്നു. പുരാനിലെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു പല

തെറ്റിദ്ധാരണകളും ഉണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന്, മുഹമ്മദിന്റെ നിയമങ്ങൾ സ്രീകളുടെ അവകാശ സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും, സാധൂകരിക്കുകയും അല്ലാതെ അമർത്തിക്കളകയോ അവഗണിക്കയോ അല്ല ചെയ്യതെന്ന വസ്തുത ലോകം വിസ്മരിക്കാനാണിടയുള്ളതു. സ്രീകളുടെ സ്വന്തം പേരിൽ സ്വന്തത്തിന്റെ റിക്മലാഭവും ഉടമസ്ഥതയും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം ഒരു മതതത്വമെന്നനിലയിൽ ആദ്യം അംഗീകരിച്ചത് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. പുറം അന്യമതാസഹിഷ്ണുതയും, വാളുകൊണ്ടുള്ള മതപരിവർത്തനവും പ്രസംഗിക്കുന്നു എന്നു മറ്റൊരു തെറ്റിദ്ധാരണയുമാണ്. മതത്തിൽ ഒരു നിർബന്ധവുമില്ല എന്നു ശാസിക്കുന്ന ഒരു സുവിശേഷത്തിൽ അത്തരം ഒരു സിദ്ധാന്തം ന്യായമായും ആരോപിക്കാവുന്നതല്ല. ഈ മതത്തിലോ ആ മതത്തിലോ ഉള്ള വിശ്വാസം രൊളുടെ സ്വന്തം കാര്യം ആണെന്നു കണിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകൾകൊണ്ട് പുറം നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പീഡിപ്പിക്കുന്നവരിൽനിന്ന് ഒരു പീഡിതസമുദായത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുടമ ചെയ്യുന്നതിനെ മാത്രമേ പുറം അനുവദിക്കുന്നുള്ളൂ. എന്നുമാത്രമല്ല പീഡനം അവസാനിച്ചാൽ ഉടൻ തന്നെ യുദ്ധം നിറത്തിവയ്ക്കണമെന്നു വ്യവസ്ഥയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇസ്ലാം ബഹുഭയ്കൃതപം അനുവദിക്കുന്നതു ചില വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയ

മായി മാത്രമാണ്. മുമ്പു നിലവിലിരുന്ന നടപ്പുകളിൽനിന്നു വലുതായ ഒരു പുരോഗമനം ആയിരുന്നു അത്. സ്രീകൾ വീടുവിട്ടു പുറമേ പോകുന്നതിനേയും, വെളിയിൽ പടകുടീരങ്ങളിൽപോലും പ്രവൃത്തികളിൽ ഏപ്പെടുന്നതിനേയും, ഖുറാൻ ഒരു കാലത്തും നിരോധിച്ചില്ല. സ്രീകൾക്ക് ഒരു തൊഴിലും നിഷേധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. സ്രീകൾ നമു മുഖികളായിരിക്കണമെന്നും, ശരീരം രക്ഷിച്ചുകൊള്ളണമെന്നും, ആഭരണങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കരുതെന്നും, അവരുടെ വക്ഷസ്സുകൾ പ്രകടീഭവിക്കാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ശിരോവേഷ്ടനം ചെയ്തിരിക്കണമെന്നുമുള്ള സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ അനധികൃതമായ വികസനമാണ് ഇന്നത്തെ ചർച്ചാസമ്പ്രദായം.

ഇസ്ലാമികസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ലാളിത്യവും ഋജുതയും സമുദായത്തിൽ ഏതു വർഗ്ഗത്തിലും നിലയിലുമുള്ളവർക്കും അതു സുഗ്രഹമായിത്തീരവാൻ ഇടവരുത്തി. നിരവധി തിന്മകൾക്കു നിദാനമായിട്ടുള്ളതും നിരർത്ഥകമായ നരവർഗ്ഗവണ്ണഭിന്നതകൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിന്, ഏറിയകൂറും തന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ മൂലം സഹായിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഭീഷ്മദർശിയുടെ നേരെ ലോകത്തിനു വേണ്ടുവോളം കൃതജ്ഞമായിരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. പ്രയോഗത്തിലും സിദ്ധാന്തത്തിലും, വെളുത്ത മനുഷ്യനും കറുത്തമനുഷ്യനും തമ്മിലും, ഒരു നരവാംശവും വേ

റൊന്നും തമ്മിലും, വിവിധരാജ്യനിവാസികൾ
 തമ്മിലും യാതൊരു വ്യത്യാസവും അനുഭവിച്ചുകൊ
 ടക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതാണ് ഇസ്ലാമിന്റെ മഹത്വം.
 ദൈവത്തിന്റെ ഏകത്വവും, മനുഷ്യവർഗ്ഗ
 ത്തിന്റെ സാരാംശത്തിലുള്ള ഏകത്വവും, ഏ
 താനും ശുദ്ധതത്വങ്ങളുടെ നിഷ്കൃഷ്ടമായ അനു
 ഷ്ഠാനംകൊണ്ടും, സംയമനത്തിന്റേയും ഉദാരത
 യുടേയും അനുവർത്തനംകൊണ്ടും മോക്ഷപ്രാപ്തി
 ക്കുള്ള സാധ്യതയും, ദൈവത്തിന്റെ പ്രവാച
 കനും സന്ദേശവാഹകനുമായ നബിറസൂൽ അ
 ല്ലാമിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വിജയകരമായും, പൂർവാ
 പരവിരുദ്ധതകൂടാതെയും ആരും പ്രസംഗിക്കയും
 പ്രചരിപ്പിക്കയും ചെയ്തിട്ടില്ല. ഈ ചട്ടക്കൂട്ടിനു
 ള്ളിൽ വിഭാഗങ്ങളും ഉപവിഭാഗങ്ങളും വളർന്നു
 വന്നിട്ടുണ്ടു. സൂഫികൾവേദാന്തതത്വത്തിന്റെ
 ആകർഷകവും, സൂക്ഷ്മമായ യുക്തിവാദംകൊണ്ടു
 തഭവിച്ചതുമായ ഒരു വിശേഷരൂപം മൂലശാഖ
 യിൽ ഒട്ടിച്ചുചേർത്തു; എന്നാൽ ഈ അറേബ്യൻ
 പ്രവാചകന്റെ മതമാണ് ഒരു പക്ഷേ അതിന്റെ
 ആദിമലക്ഷണവും രൂപവും ഏറ്റവും സൂക്ഷ്മ
 മായി സംരക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതും, സംസ്കാരത്തിന്റേയും
 നാഗരികതയുടേയും ഏറ്റവും വിഭിന്നങ്ങളായ
 രീതികളിൽ പെട്ട ജനങ്ങൾക്കു പ്രതിദിനം സഹാ
 യവും ആശ്വാസവും ഇപ്പോഴും പ്രദാനം ചെയ്യു
 ന്നതും.

ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

ശ്രീ. സമ്പത്കുമാരൻ ശ്രീകൃഷ്ണനെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രബന്ധത്തിൽ ഭാഗവതം പരിശോധിച്ചു, ശ്രീകൃഷ്ണപരിത്രത്തിന്റെ അന്തഃസത്തയേയും, ആ കഥയ്ക്കു ചുറ്റും സഞ്ചിതമായിട്ടുള്ള ഉപകഥകളേയും വേർതിരിക്കുന്നതിനു ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗോപികളുടെ കഥകളും പൂണ്ണവതാരമെന്നു പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു വൃക്കതിയുടെ അപദാനങ്ങളും വ്യാഖ്യാനിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു പല വേലികളും ചാടിക്കടക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. മഹാഭാരതം ഗോപികളുടെ ഇതിഹാസങ്ങളെക്കുറിച്ചു മൂകമാണ്. ഹരിവംശത്തിന്റെ കാലാ മുതൽക്കുമാത്രമാണ് ശ്രീകൃഷ്ണലീലകളുടേയും അദ്ദേഹത്തിനു ഗോപസ്രീകളുമായുണ്ടായിരുന്ന ബന്ധങ്ങളുടേയും കായികഭാവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു നമുക്ക് ഒട്ടുവളരെ പൂണ്ണവിവരണങ്ങൾ സിദ്ധിക്കുന്നത്; ആ ഭാവങ്ങൾക്കു പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചുതുടങ്ങിയതും അതിനുശേഷമാണെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നതു തികച്ചും ശരിയാണ്. സഭാപർവത്തിൽ ശിശുപാലൻ ശ്രീകൃഷ്ണനെ കണക്കില്ലാതെ ഭുഷിക്കുന്നതിനിടയിൽപോലും, ഗോപികോപാഖ്യാനങ്ങളുടെ പ്രസ്താവമേയില്ല എന്നു പ്രത്യേകിച്ചും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. കംസവധം കൃഷ്ണന്റെ പതിനൊന്നാമത്തെയോ പന്ത്രണ്ടാമ

ഞായോ വയസ്സിലാണ് നടന്നതെന്നും, ചരിത്രപ
 രമായി വീക്ഷിക്കുമ്പോൾ കൃഷ്ണൻ ബാല്യകാലം
 മാത്രമേ വൃന്ദാവനത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയുള്ളൂ എന്നും
 ഉള്ള സംഗതികളും പ്രസ്താവയോഗ്യങ്ങളാകുന്നു.
 മറ്റൊരു സംഗതിയും ഇതിന് ഉപോദ്ബലക
 മാണു. സാന്ദീപനിയുടെ കീഴിലുള്ള കൃഷ്ണന്റെ
 വിദ്യാഭ്യാസം കംസന്റെ മരണശേഷമാണ് ആ
 രംഭിച്ചതെന്നുള്ളതാണ് ആ സംഗതി. ലോക
 ത്തിലെ വീരപുരുഷന്മാർ മതനിഷ്ഠന്മാരോ ലോക
 വ്യാപാരനിഷ്ഠന്മാരോ ആയിരുന്നാലും അവരുടെ
 എല്ലാം ജീവിതചരിതത്തിൽ അതൃപ്തങ്ങളും അമാ
 നുഷികതപ്രകാശകങ്ങളും ആയ കഥകൾ ആദ്യ
 മോ ഒടുവിലോ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബു
 ലൻ, ക്രിസ്തു, മുഹമ്മദ്, ശങ്കരൻ ഇവർക്കും, പിൻ
 കാലങ്ങളിൽ നന്ദൻ, ത്യാഗരാജൻ എന്നീ ഭക്ത
 ന്മാർക്കുപോലും ഇപ്രകാരമുള്ള പരിവേഷങ്ങൾ ഉ
 ണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ രാമകൃഷ്ണന്മാരുടെ ജീവി
 തകഥകളിൽ ഇത്ര വളരെ അതൃപ്തസംഭവങ്ങൾ
 തിങ്ങിക്കൂടിയത് ആശ്ചര്യമല്ല. വിശ്വസാഹിത്യ
 ങ്ങൾ മുഴുവനും, മനുഷ്യന് അവന്റെ ഇഷ്ടദേവത
 യോടുള്ള പ്രേമത്തെ ഒരു സ്ത്രീക്ക് അവളുടെ കാമ
 കനോടുള്ള പ്രേമത്തോടും, സായുജ്യനിർവൃതിയെ
 കായികമായ സംയോഗാനന്ദത്തോടും ഉപമിച്ചിരി
 ിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു ഗോപികാവൃത്താന്തം പരാമർശി
 ക്കുമ്പോൾ വിസ്തരിക്കാവതല്ല. ബൈബിളിലെ ഗാന

ഞങ്ങളിൽവെച്ചുള്ള ഉത്തമഗാനവും (സുഭാഷിതങ്ങൾ) ദൈവത്തെ മണവാളനോടും മനുഷ്യാത്മാക്കളെ പ്രിയതമനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുനില്ക്കുന്ന കന്യകകളോടും ഉപമിച്ചുകൊണ്ടുള്ള യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ രൂപക സൂക്തവും, ക്രിസ്തു തങ്ങൾക്കു നല്കിയ ലാളനങ്ങൾ വിവരിച്ച വിശുദ്ധതെരീസാ, വിശുദ്ധഗെർത്രൂഡ് മുതലായ മദ്ധ്യകാലത്തെ ക്രൈസ്തവപണ്ഡിതരികളുടെ ലിഖിതങ്ങളായുള്ള അനുഭവങ്ങളും, തന്നെ ക്രിസ്തുവിനായി വിവാഹനിശ്ചയം ചെയ്ത എന്നും, അദ്ദേഹം തന്നിക്കു ഒരു മോതിരം നൽകിയെന്നും ഉള്ള വിശുദ്ധകാതറൈന്റെ ദുഃഖോക്തിയും എല്ലാം ഈ വിഷയത്തിൽ സമാനങ്ങളാകുന്നു. ഗോപിഭക്തപാഠ്യാനങ്ങളെ ആദർശഭക്തിയുടെ സങ്കേതരൂപമായി പരിഗണിക്കുകയാണ് ഉത്തമമായിട്ടുള്ളത്. ഈ ലോകത്തോ ആഗാമിയായ ലോകത്തോ ഉള്ള യാതൊന്നിനേയും ശ്രദ്ധിക്കാത്തതും പരമവുമായ ഒരു പ്രേമത്തിന്റെ വണ്ണമെന്ന നിലയിലാണ് ശ്രീകൃഷ്ണജീവിതത്തിന്റെ ഈ വശത്തെ സ്വാമി വിവേകാനന്ദൻ പരാമർശിക്കുന്നത്. വൃന്ദാവനലീലകൾ മതപരമായ അനുഭൂതിയെ സംബന്ധിച്ച ഒരു അത്ഥവാദകഥയെന്ന് വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടാവുന്നതും വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു. ഗോപസ്രീകളുടെ വസ്രൂപ ഹരണകഥയേയും ശ്രീ. സമ്പത്കുമാരൻ പരമ

ശിക്ഷണമുണ്ട്. ശ്രീകൃഷ്ണൻ പത്തുവയസ്സുപോലും പ്രായമാകാതിരുന്ന ഒരു കാലത്തുണ്ടായ സംഭവമാണു അതെന്നുള്ളതു നിരൂപകന്മാർ വിസ്മരിക്കുന്നു എന്ന സാധു വസ്താനിയുടെ അഭിപ്രായവും അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ ശ്യാസം മുട്ടിക്കുന്ന വസ്ത്രം അല്ലെങ്കിൽ ബാഹ്യം സ്തരണം കൂടാതെ, ജീവാത്മാവു നഗ്നമായി അതിന്റെ സ്രഷ്ടാവിന്റെ സന്നിധിയെ പ്രാപിക്കുന്നതാണ് ഈ സംഭവമെന്നു ചിലർ ഇതിനെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. യേശുവിനെപ്പറ്റി ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് ഈ ഉപാഖ്യാനം സംബന്ധിച്ചു് നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥകർത്താവു് ഉദ്ധരിക്കുന്നു. 'അങ്ങു് ഞങ്ങൾക്കു് എപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷനാകും?'. എന്നുള്ള തന്റെ ശിഷ്യരുടെ ഒരു ചോദ്യത്തിന്നുത്തരമായി, "നിങ്ങളുടെ വസ്ത്രം അഴിച്ചുകളഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്കു് ലജ്ജതോന്നാതിരിക്കുമ്പോൾ" എന്നു ക്രിസ്തു അരുളിച്ചെയ്തുവത്രേ. ഈ ഉപകഥകളും അനപാഖ്യാനങ്ങളും യഥാർത്ഥമായിരുന്നാലും, അതല്ല അർത്ഥവാദപരമായിരുന്നാലും, വാസ്തവത്തിൽ ഈ പ്രകൃതത്തിൽ അസംഗതങ്ങളാകുന്നു. നമുക്കു ശ്രീകൃഷ്ണനാണ് ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഏറ്റവും മഹാനായ ആത്മീയദായാദൻ. ഭഗവദ്ഗീത, അനുഗീത, ഉദ്ധവഗീത എന്നിവ മുഖേനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊ

ഉള്ളതും, ജീവിതധർമ്മങ്ങളേയും, ദൃശ്യവും അദൃശ്യ
 വുമായ ലോകങ്ങളുടെ സംഘട്ടനത്തിന്റെ പ്രതി
 വചനമായി മനുഷ്യാത്മാവിനുള്ള ബാല്യതക
 ളേയും പറ്റി ഇൻഡ്യയ്ക്കു ലോകത്തെ പഠിപ്പി
 ക്കാനുള്ള പാഠത്തിന്റെ സാരാംശമാണ്. ഓരോ
 വ്യക്തിക്കും സാമാന്യവും പ്രത്യേകവുമായ കർത്തവ്യ
 കർമ്മങ്ങൾ ഉണ്ട്. കർമ്മത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ
 നിന്നല്ല, ആ കർമ്മം നിർവ്വഹിക്കുന്ന മനോഭാവ
 ത്തിൽ നിന്നാണ് പാപം ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. പ
 ലാഭിസന്ധി കൂടാതെ അത്തരം കർമ്മം നിർവ്വഹിക്ക
 വേണ്ട, അതിന് ആത്മാവിനെ കളങ്കപ്പെടുത്താ
 ന്ന അതിന്റെ അനുസന്ധാനത്തെ ഉപരോധിക്കാ
 ന്നം സാദ്ധ്യമല്ല. അനുഭവത്തിന്റേയും അറിവി
 ന്റേയും ക്ലേശകരമായ അവശ്യസമ്പാദനത്തിലും,
 സമചിത്തതയുടെ പരമമായ നിയമങ്ങളുമായി
 അനുരഞ്ജിച്ചുള്ള ജീവിതയാത്രയിലും, കർമ്മഫലങ്ങ
 ളിലുള്ള അനാസക്തിയിലും, പരമാത്മാവിന്റെ
 സർവ്വവ്യാപകതപത്തിലുള്ള വിശ്വാസത്തിലുമാണ്
 യഥാർത്ഥമായ യോഗം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. വിവി
 ധമാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടി ജീവാത്മാവിന് ആ പരമാ
 ത്മാവുമായുള്ള ലയം സാദ്ധ്യമാണ്. ഏതെങ്കിലും
 ഒരു മുക്തിമാർഗ്ഗത്തിനമാത്രം മുൻഗണന നൽകാൻ
 പാടില്ല; യാതൊന്നിനേയും ഭേദിക്കാൻ പാ
 ടില്ല. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഇഴശ്ചരന്റെ

പരമേഷയതപത്തിനും ഭക്തിമുഖേന ഉള്ള അഭിഗ
 മ്യതയ്ക്കും പ്രധാന്യം നല്കുന്ന ഒരു പ്രോട്ടെസ്റ്റ
 ന്റ് പ്രസ്ഥാനം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതായും ഈ പ്ര
 ബന്ധത്തിൽ വീവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗീത ആശ്രമ
 ങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ഹൈന്ദവാദർശത്തെ അനു
 കരിക്കവേ, ജ്ഞാനം, ഭൂതാനുകമ്പ, തപശ്ചക്രം,
 ആരാധന എന്നിവയ്ക്കുള്ള പ്രധാന്യം ഉന്നിപ്പാ
 കയും, ജീവിതം ഭൃഷ്ടമാണെന്ന് അപവദിക്കാതിരി
 കയും ചെയ്യുന്നു.

നന്ദി ദേഹഭൂതാ ശക്യം

ത്വക്തും കർമ്മാബ്യാശേഷതഃ

യസ്തു കർമ്മഫലത്യാഗീ

സ ത്യാഗീത്വഭിധീയതേ.

“നിശ്ശേഷമായും കർമ്മത്തെ ത്യജിക്കാൻ ദേഹ
 ഭൂതുകൾക്കു ശക്യമല്ല തന്നെ. കർമ്മഫലത്തെ
 ആരു ത്യജിക്കുന്നുവോ അവനത്രേ ത്യാഗി എന്നു
 പറയപ്പെടുന്നു.”

നിയതം സങ്ഗരഹിത-

മരാഗഭേദേഷതഃ കൃതം

അഫലപ്രേപ്സുനാ കർമ്മ

യത്തസാത്വികമുച്യതേ.

“ഫലേച്ഛയില്ലാത്ത ഒരാൾ സംഗരഹിതമായി,
 രാഗഭേദവിഹീനമായി, ചെയ്യുന്ന കർമ്മം സാത്വി
 കമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.”

മനനാ ഭവ മദ്ഭക്തോ

മദ്യാജീ മാം നമസ്കരു;

മാമേവൈഷ്യസി; സത്യം തേ

പ്രതിജാനേ; പ്രിയോസി മേ.

“നിന്റെ മനസ്സ് എന്നിൽ ലയിപ്പിച്ചു, എന്റെ ഭക്തനായി, എന്നെ യജിച്ചു, എന്നെ നമസ്കരിക്കുക; നീ എന്നെ തന്നെ പ്രാപിക്കും; ഇതു സത്യം എന്ന് ഞാൻ പ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നു; നീ എന്നിങ്ങ പ്രിയപ്പെട്ടവനാണ്.”

നമ്മുടെ പുരാതനവേദഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ യുക്തി യുക്തമായ ഒരു ആനുപൂർവ്വിയും, വേദങ്ങളിൽ ആരംഭിച്ചു, ഉപനിഷത്തുകളിലൂടെ തുടർന്നുപോയ ചിന്തയുടെ പരിണാമത്തിൽ അനുഭവേക്ഷണീയമായ ഒരു പരിപാടിയുമായ ഉപദേശങ്ങളുടെ സാരസർവസ്വമാണ് ഈ മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളുമെന്ന് പറയാവതാണ്. ആത്മജ്ഞാനം, ജീവാത്മാവിനു പരമാത്മാവുമായുള്ള സായുജ്യം, ആ സായുജ്യലാഭത്തിന് ഉപകരണങ്ങളാക്കാവുന്ന പരിപാടികൾ, ഇവയെല്ലാം ലോകരഹസ്യത്തെപ്പറ്റി ഹിന്ദുക്കൾക്കുള്ള ഏതു തരം വ്യാഖ്യാനത്തിന്റേയും സാരാംശങ്ങൾ ആകുന്നു. തന്റെ സ്വത്തുകൾ ഭ്രാന്തന്മാർക്കു നൽകാൻ ആഗ്രഹിച്ച യാജ്ഞവൽക്യനോടു അവരിൽ ഏകതരയായ മൈത്രേയി ഇങ്ങനെ ചോ

ദിച്ചു:— “സകലധനങ്ങളോടുകൂടി ഈ ലോകം മുഴുവൻ ഏകാന്തതയാൽ, എനിക്കു അമരത്വം സിദ്ധിക്കുമോ?” ഉത്തരം ഇങ്ങനെയായിരുന്നു; ഇങ്ങനെയല്ലാതെ വരാനും ഇടയില്ല. “പ്രിയേ, നിന്റെ ജീവിതം ധനികജീവിതമായിത്തീരാവുന്നതാണ്. പക്ഷേ, ധനംകൊണ്ട് അമരത്വം പ്രാപിക്കാമെന്നു മോഹിക്കേണ്ട.” അനന്തരം ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത്തിലെ അത്യുഷ്ണമായ തത്വം ഉപദിഷ്ടമായി. രണ്ടാമദ്ധ്യായം, ചതുർഥബ്രാഹ്മണം, അഞ്ചാഃശ്ലോകത്തിൽ ആ ഉപദേശം ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു:—

സഹോവാച ന വാ അരേ പത്യഃ കാമായ പതിഃ പ്രിയോ ഭവത്യാത്മനസ്തു കാമായ പതിഃ പ്രിയോ ഭവതി; ന വാ അരേ ജായായൈ കാമായ ജായാ പ്രിയാ ഭവത്യാത്മനസ്തു കാമായ ജായാ പ്രിയാ ഭവതി; ന വാ അരേ ബ്രഹ്മണഃ കാമായ ബ്രഹ്മ പ്രിയം ഭവത്യാത്മനസ്തു കാമായ ബ്രഹ്മ പ്രിയം ഭവതി.

ഞാൻ ആ ഭാഗം ഇങ്ങനെ സ്വതന്ത്രമായി തർജ്ജമചെയ്യുന്നു:—

“അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: — “പതിക്കുവേണ്ടിയല്ല പതി പതിക്കു പ്രിയനായിരിക്കുന്നത്, തന്നിക്കുവേണ്ടിത്തന്നെയാണ്. പതിക്കുവേണ്ടിയല്ല

പതി പതിക്ക പ്രിയമായിരിക്കുന്നത്, തനിക്കു വേണ്ടിത്തന്നെയാണ്. ബ്രഹ്മത്തിനുവേണ്ടിയല്ല ബ്രഹ്മം നമുക്കു പ്രിയമായിരിക്കുന്നത്, നമുക്കു വേണ്ടിത്തന്നെയാണ്.”

ആ ഉപനിഷത്ത് ഇങ്ങനെ തുടരുന്നു: —“ദേവന്മാർക്കുവേണ്ടിയല്ല ദേവന്മാർ നമുക്കു പ്രിയമായിരിക്കുന്നത്, നമുക്കുവേണ്ടിത്തന്നെയാണ്. വേദത്തിനുവേണ്ടിയല്ല വേദം നമുക്കു പ്രിയമായിരിക്കുന്നത്, നമുക്കുവേണ്ടിത്തന്നെയാണ്. പ്രപഞ്ചത്തിനുവേണ്ടിയല്ല പ്രപഞ്ചം നമുക്കു പ്രിയമായിരിക്കുന്നത്, നമുക്കുവേണ്ടിത്തന്നെയാണ്. ആത്മാവ് പരമാർത്ഥത്തിൽ ഭ്രഷ്ടവ്യവും, ശ്രോതവ്യവും, മനുവ്യവും, നിദിയാസിതവ്യവുമാകുന്നു. അല്ലയോ മൈത്രേയി, ദർശനംകൊണ്ടും, ശ്രവണംകൊണ്ടും, മനനംകൊണ്ടും, വിജ്ഞാനം കൊണ്ടും ഈ പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ വിദിതമാകുന്നു.”

നമ്മുടെ വംശത്തിന്റെ പ്രത്യേകപാരമ്പര്യസ്വപത്തായ സത്യങ്ങളുടെ ഒരു പുനഃപ്രസ്താവനയും വിശദീകരണവുമാണ് ഗീതോപദേശങ്ങൾ.

മിന്നുമതത്തിന്റെ പ്രധാനസ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ അതിന്റെ അനുസ്മൃതതയിലും, ക്രമാനുഗതമായ പരിണാമത്തിലും, അനുരഞ്ജകസ്വഭാവത്തിലും, സമീപ്തിയിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു

എന്നു പറയാവുന്നതാണ്. ഹിന്ദുമതം അതിന്റെ വിവിധഭാവങ്ങളിലും മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റേയും മനുഷ്യാനുഭവത്തിന്റേയും അപരിഹരണീയമായ വൈവിധ്യങ്ങളേയും, വികാസത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളിൽ വ്യക്തികളുടെ ആവശ്യങ്ങളേയും, വിവിധസ്ഥിതികളിലുള്ള ജനങ്ങൾക്കു ജീവിതത്തേയും പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള നൈസർഗ്ഗികങ്ങളായ പ്രതിഘാതങ്ങളേയും അംഗീകരിക്കുന്നു. പരിതഃസ്ഥിതികൾക്കും പാരമ്പര്യത്തിനും, ആദർശത്തിൽ നിന്നു കൂടക്കൂടെയുണ്ടാകാവുന്ന പുതികൾക്കും ഇത്ര വളരെ സൗജന്യങ്ങൾ മറ്റൊരാൾ മതവും ചെയ്യുന്നില്ല. സർവ്വഗ്രാഹിയായ ഒരു ധർമ്മത്തിന്റേയും അചഞ്ചലമായ ഒരു കർമ്മസിദ്ധാന്തത്തിന്റേയും മൗലികതത്വങ്ങളോടു ഭ്രമമായി യോജിച്ചനിൽക്കവേ, അതു അതിന്റെ സാധുതയ്ക്കു് ഔപചാരികമായ ഒരു വെളിപാടിനെ ആ നിലയിൽ ആശ്രയിക്കുന്നില്ല. വിശുദ്ധഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അതുളതസംഭവങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ, ആ സംഭവങ്ങളിൽ ഒന്നും അതിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ സാരമായ ഒരു ഭാഗമായിരിക്കുന്നില്ല. മോക്ഷത്തിനു് അമാനുഷസംഭവങ്ങളിലുള്ള വിശ്വാസം അനുപേക്ഷണീയമായ ഒരു പ്രാഗ്വ്യവസ്ഥയല്ല. സൽക്കർമ്മങ്ങളും ട്രഷ്കർമ്മങ്ങളും മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ അവയുടെ അനിവാര്യങ്ങളായ മുദ്രകൾ പതിയിക്കുന്നു എന്ന് അതു് ഉപദേശിക്കുന്നു.

കമ്മത്തിന്റെ മൂലസിദ്ധാന്തം ഒരു ബുദ്ധമതഗ്രന്ഥത്തിൽ മനോജ്ഞമായി സമാഹരിച്ചിട്ടുണ്ടു... ബുദ്ധനും, കൃഷ്ണനും വസ്തുസ്ഥിതിയിൽ സജാതീയാത്മാക്കളും, കമ്മം, പുനർജന്മം, ധർമ്മം എന്നിവയെ നിഷ്കർഷിക്കുന്നതിൽ ഏകീഭൂതന്മാരും ആകുന്നു.

“പൂർവ്വജന്മാർജ്ജിതകർമ്മലഭം മർത്യ-ജീവിതമെന്നു ഘോഷിക്കുന്നു വേദങ്ങൾ. ഭൂതജന്മത്തിലെത്തിനയാൽ ദുഃഖവും ജാതമായിട്ടു നന്മയാൽ സുഖവും. പേരായ ജന്മത്തിൽ വിതച്ചതു കൊയ്യുവാനായിത്തന്നിരിക്കുന്നു പിന്നേയും മാനവൻ. പാരിവും തന്നിലും കേടേകിടും നന്മുപാഴ്കുളകൂടവേ കൊയ്തിട്ടുണ്ടുവൻ. ധന്യമാം വേലചെയ്തായരല്ലാം പിഴുതന്തുനവിത്തുകളങ്ങു പാകീടുകിൽ അസ്ഥലം നന്നം ഹലഃസ്വ്യമായ്, രജ്യമായ് ശുദ്ധമാം; ആ വിളവേരേസ്സമൃദ്ധമാം”*

അപ്രകാരമുള്ള ഒരു മതത്തെ ശരിയായി അഭിനന്ദിച്ചുസംഗ്രഹിച്ചാൽ എല്ലാ വീക്ഷണശക്തികളുടേയും സഹിഷ്ണുതയിലേക്കും ഗ്രഹണത്തിലേക്കുമല്ലാതെ ആ മതം നമ്മെ നയിക്കുകയില്ല. ഇൻഡ്യചരിത്രത്തിന്റെ മർമ്മം തന്നെ പ്രധാനമായും സഹിഷ്ണുതയാണു്. ശൈവന്മാർ, വേദാന്തികൾ, ബൌദ്ധന്മാർ, ജൈനന്മാർ, അവിജ്ഞ

*Translation by A. C. P.

യവാദികൾ ഇവരെല്ലാം ഒരു ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളുള്ള അനുവർത്തിക്കുന്നു എന്നു പരിഗണിക്കുന്നതും താഴെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നതുമായ പ്രാർത്ഥനയേക്കാൾ വിശിഷ്ടമായ ഒരു ഉദാഹരണം ഈ വിശാലഗ്രഹണത്തിനും സഹിഷ്ണുതയ്ക്കും നല്ലൊരു സാദ്ധ്യമല്ല.

യം ശൈവാസ്സമുപാസതേ ശിവ ഇതി
 ബ്രഹ്മതി വേദാന്തിനോ
 ബൗദ്ധാ ബുദ്ധ ഇതി പ്രമാണപടവഃ
 കർത്തേതി നൈയായികാഃ
 അർഹന്നിത്യമ ജൈനശാസനരതാഃ
 കർമ്മതി മീമാംസകാഃ
 സോഽയം വോ വിദ്യാതു വാഞ്ചരിതഫലം
 ത്രൈലോക്യനാഥോ ഹരിഃ.

ശൈവന്മാർ ശിവനെന്നും, വേദാന്തികൾ ബ്രഹ്മമെന്നും, ബൗദ്ധന്മാർ ബുദ്ധനെന്നും, പ്രമാണപട്ടുകളായ നൈയായികന്മാർ കർത്താവെന്നും, ജൈനന്മാർ അർഹനെന്നും, മീമാംസകന്മാർ കർമ്മമെന്നും, സങ്കല്പിച്ച്, ആരെ ഉപാസിക്കുന്നുവോ, ആ ത്രൈലോക്യനാഥനായ ഹരി നിങ്ങൾക്കു വാഞ്ചരിതഫലം പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ.

ശങ്കരാചാര്യൻ.

അദ്വൈതവേദാന്തത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവായ ശങ്കരാചാര്യരുടെ കഥ നിരീക്ഷണപടുതയോടും സമാനുഭൂതിയോടും കൂടി ശ്രീ. സൂര്യനാരായണ ശാസ്ത്രി ഉപന്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. “നാമരൂപ’ങ്ങൾ അടങ്ങിയ പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ ഒരു മിഥ്യ മാത്രവും, ബ്രഹ്മം അല്ലെങ്കിൽ അനന്തമായ ചൈതന്യം മാത്രം തഥ്യവുമാണ്. അതിന്റെ സംപ്രാപ്തിയും, ഒരു സാക്ഷാൽകാരപദ്ധതിമൂലം, മായയെന്നു പറയുന്ന മഹത്തായ ആ പ്രപഞ്ചമിഥ്യയുടെ സമുച്ഛേദവും ആയിരുന്നു ശങ്കരന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ. ശങ്കരന്റെ ജീവിതചരിത്രം ഗ്രന്ഥമാണ്. അദ്ദേഹം തിരുവിതാംകൂറിൽ ജനിച്ച ഒരു നമ്പൂതിരിബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു. ബാല്യത്തിൽ തന്നെ ഒരു സന്യാസിയായിത്തീർന്ന അദ്ദേഹം ഗോവിന്ദഭഗവൽ പാദരുടെ കീഴിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു, ബുദ്ധന്മാരെയും ഇതരമതസ്ഥന്മാരെയും വാദത്തിൽ തോല്പിച്ച്; ഭാരതഖണ്ഡത്തിന്റെ വടക്കും, തെക്കും, കിഴക്കും, പടിഞ്ഞാറും മതവിജ്ഞാനത്തിന്റെയും അനുഷ്ഠാനങ്ങളുടേയും കേന്ദ്രങ്ങളായ മഠങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. ശ്രീനഗരം, ചോരക, പുരി, ശൃംഗേരി, കാഞ്ചി, എന്നിവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദൂരസ്ഥാപിതങ്ങളായ ആദ്ധ്യാത്മികരാജധാനികളായിരുന്നു. ഒട്ടധികം ഉപാഖ്യാനങ്ങളും അതദ്വൈത

കഥകളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിത ചരിതത്തോടു സംബന്ധിച്ചിരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സ്നാനഘട്ടത്തിൽ വെച്ചു ഒരു മുതലവിടിച്ചപ്പോൾ ആഘാതമായി സന്യാസം നേർന്നു. ആ തമരക്കു നേടിയതെന്ന് അദ്ദേഹം അമ്മയോടു പറഞ്ഞു സന്യാസശ്രമം സ്വീകരിക്കാൻ അന്നു വാദം വാങ്ങിയെന്നും മറ്റുമുള്ള സംഭവങ്ങൾ വിസ്തരിച്ചു പ്രതിപാദിക്കണമെന്നില്ല. ശങ്കരാചാര്യരുടെ മാതാവിന്റെ ശവസംസ്കാരകഥ പക്ഷേ അടിസ്ഥാനരഹിതമായിരിക്കാം. ഈ കഥകളേയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യനായ പത്മപാദനെ സംബന്ധിച്ച കഥയേയും പററി ശ്രീ. സൂര്യനാരായണശാസ്ത്രി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു യുക്തിയുക്തവും തൃപ്തികരവുമായിരിക്കുന്നു. ശങ്കരനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, യഥാർത്ഥമായ അതുഭൂതം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തെയാകുന്നു. മുപ്പത്തിരണ്ടു വർഷത്തിനുള്ളിൽ അദ്ദേഹം ഇൻഡ്യയെക്കുറിച്ചു സഞ്ചരിച്ചു പേരാനന്ദസിദ്ധാന്തങ്ങൾ സമർത്ഥിച്ചു, സ്ഥാപിച്ചു, അതിനെ ഹൈന്ദവമനുശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു അവിഭാജ്യഘടകമാക്കിത്തീർത്തു എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ലൗകികശക്തികളുടേയോ, അന്യരായിവൃന്ദസംഖ്യയുടേയോ ആഗസ്തുകമായ സഹായങ്ങൾ യതൊന്നും കൂടാതെ, അദ്ദേഹം ഒരു ഉപദ്രവണ്ഡത്തിൽ ആകമാനം തന്റെ മഹാമതിമത്ഥത്തിന്റെയും അതുഭൂത

കരമായവിധത്തിൽ അപഗ്രഥനസമർത്ഥമായ
 ധീഷണയുടേയും, ഭക്തിപാരമ്യത്തിന്റേയും മുദ്ര
 പതിയിച്ചു. ശങ്കരൻ കലർപ്പറ്റ വേദാന്തസിദ്ധി
 ന്നങ്ങളുടെ ഉപദേശാദ്യ മാത്രമല്ല, അപൂർവ്വവൈ
 ശിഷ്ട്യത്തോടുകൂടിയ ഒരു കവിയും ആയിരുന്നു എ
 ന്നുള്ളതു സ്മരണീയമാണു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 മധുരഭാവനകളും, പ്രകൃതിയേയും സ്രീപുരുഷ
 ജീവിതത്തേയും ചിന്തകളേയും പററിയുള്ള വണ്ണ
 നകളും അനുപമമായ ഒരു വാസനാവിശേഷത്തെ
 സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു മഹാഭക്തനും, ജ്ഞാ
 നയോഗിയും ആയിരുന്നു. ബഹുമുഖവും, എന്നാൽ
 സർവഗ്രാഹിയും ആയിരുന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 ഭക്തി; ഏകിലും ധർമ്മധർമ്മജിതപത്തേയും, കാപട്ട
 ത്തേയും, അന്ധവിശ്വാസത്തേയും അദ്ദേഹത്തേ
 ക്കാൾ അധികം രക്ഷയായി ആരും നിരൂപണം
 ചെയ്തിട്ടില്ല. ഒരു ശിവസ്തോത്രത്തിൽ, പൗരോഹിത്യ
 ത്തിൽ നിന്നും, രജനീചരിതത്തിൽ നിന്നും, ഗ്രാമ
 നിയോഗിത്വത്തിൽ നിന്നും, മഠാധിപത്യത്തിൽ
 നിന്നും, സാക്ഷിവാദത്തിലും അഗൃതവചന
 ത്തിലും നിന്നും, സർവ്വപരി, ബ്രഹ്മദേശത്തിലും
 വലജനരതിയിലും നിന്നും, പ്രാണികളോടുള്ള
 നിർദ്വയത്വത്തിൽ നിന്നും, ജന്മജന്മാന്തരങ്ങളിൽ
 തന്നെ രക്ഷിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥി
 ക്കുന്നു.

പെരുരോമിത്യം രജനീചരിതം
 ഗ്രാമണീതപം നിയോഗോ-
 മാപത്യം ഘൃതവചനം
 സാക്ഷിവാദഃ പരാനം
 ബ്രഹ്മദേവഃ ഖലജനരതിഃ
 പ്രാണിനാം നിർദ്ദയതപം
 മാ ഭൂദേവം മമ പശുപതേ!
 ജന്മജന്മാന്തരേഷു.

ശങ്കരൻറെ ദക്ഷിണാമൂർത്തിസ്തോത്രമെന്ന ആശ്ച-
 ര്യകരമായ കാവ്യവർഷത്തിൽനിന്നു താഴെ
 ഉദ്ധരിക്കുന്ന പദ്യത്തിലേക്കാൾ കൂടുതൽ പരിപൂർണ്ണ
 മായി സകലവിധവിശ്വാസങ്ങളുടെയും ഉൽഗ്രഥന
 വും ഏകതപദർശനവും പക്ഷേ ഒരിക്കലും പ്രതി-
 പാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

ഭൂരംഭാംസ്വനലോനിലോംബരമഹ-
 ന്നാഥോ ഹിമാംശുഃ പുമാ-
 നിത്യാഭാതി ചരാചരാത്മകമിദം
 യസ്യൈവ മുർത്തൃഷ്ടികം
 നാന്യം കിഞ്ചന വിദ്വതേ വിമുശതാം
 യസ്മാത് പരസ്മാദ്വിഭോ-
 സ്തസ്മൈ ശ്രീഗുരുമുത്തയേ നമ ഇദം
 ശ്രീദക്ഷിണാമൂർത്തയേ.

ആരുടെ മുർത്തൃഷ്ടികം ചരാചരാത്മകമായ ഈ
 പ്രപഞ്ചമായി, ഭൂമി, വെള്ളം, അഗ്നി, വായു,

ആകാശം, സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ, പുമാൻ എന്നിങ്ങനെ ഭാസിക്കുന്നുവോ, പരമനായി, സർവ്വപ്രാപിയായ ആരിൽ വിമർശനമാർക്കു മറുയരതെന്നും വേദ്യമാകുന്നില്ലയോ, ആ ശ്രീഗുരുമൂർത്തിയായ ഭക്തിബാഹുർത്തിക്കായിക്കൊണ്ടു നമസ്കാരം.

ആ ഭക്തിബാഹുർത്തിസ്തോത്രങ്ങളുടേയും വേദാന്തസൂത്രപ്രാഖ്യാനങ്ങളുടേയും കർത്താവിനു തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്ദലഹരിയിലും, ഭജഗോവിന്ദം എന്നു തുടങ്ങുന്ന പദ്യങ്ങളിലും, അടിയിൽ ഉദ്ധരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള പദ്യങ്ങളിലും വിലസുന്ന ഗാഢമായ ഭക്തിപാരവശ്യത്തിനും ആനന്ദാനുഭൂതിക്കും ഉത്തരവാദിത്വം വഹിക്കാൻ കഴിയുക എന്നതു് വിസ്മയകരമായ ഒരു മനസ്സാസ്യതത്വമാകുന്നു.

ജപോ ജല്പഃ ശില്പം സകലമപി മുദ്രാവിരചനാ
ഗതിഃ പ്രാദക്ഷിണ്യക്രമണമശനാദ്യാഹൃതിവിധിഃ
പ്രണാമഃ സംവേശഃ സുഖമഖിലമാത്മാപ്തന-

[ഭൂശാ

സപത്യാപത്യായസ്തുവ ജവതു യന്മേ വിലസിതം.

(തർജ്ജിമ)

സംസാരിക്കുന്നതെല്ലാം ജപമഖിലകര-
ന്യാസവും മുദ്രയുടേയും
സഞ്ചാരം ഭക്തിബാഹുർത്തിവുമശനപാ-
നങ്ങൾ ഹോമങ്ങളും മേ

സംവേശം തന്നെ സാക്ഷാംഗവുമഖിലസുഖം
തന്നെമാത്മാപ്പണത്തിൽ
സംവിത്താൽ നിൻസപത്യാവിധിയിൽ വരിക
കാട്ടിടം ചേച്ചിയെല്ലാം. [ഞാൻ -

(സൗന്ദര്യലഹരി)

ഈ മഹാചാര്യൻതന്നെയാണ് തന്റെ ശത
ശ്ലോകിയിൽ വേദാന്തതത്വത്തെ ഇങ്ങനെ സം
ക്ഷേപിച്ചത്:—

ജീവാത്മബ്രഹ്മഭേദം ഭവതി സഹസ്രാ
യത് പ്രകാശൈശകരൂപം
മായാ തേനൈവ തന്യു ക്ഷയമുപഗമിതാ
സംസൃതേഃ കാരണം യാ.

“ഈതമേൽ പ്രകാശൈശകരൂപമായ ഒരു അനുഭൂതി
ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും തമ്മിലുള്ള ഭേദ
ത്തെ തൽക്ഷണം നശിപ്പിക്കുന്നു. ജനനമരണ
രൂപമായ സംസാരത്തിനു മേതുവായ മായയും
ആ അനുഭൂതിയാൽ നശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.” കർമ്മം,
മായ എന്നീ സിദ്ധാന്തങ്ങളും കലർന്നു ചേർന്ന്,
അദ്വൈതവേദാന്തത്തിന്റെ യുക്തിയുക്തമായ
ഒരു വിശദീകരണത്തിൽ കലാശിക്കുന്ന അചഞ്ച
ലവും, അതിസൂക്ഷ്മവുമായ ഒരു തത്വജ്ഞാനമാ
ണ് ചിന്തയ്ക്ക് അദ്ദേഹം നൽകിയ പ്രധാന
സംഭാവന. അദ്ദേഹം ഉപനിഷത്തുകളും ഗീതയും
വേദാന്തസൂത്രങ്ങളും എടുത്ത്, അതുതകരമായ

വൈശ്വദേവന്മാരുടെ അപായ ക്രമകാലമായി സി
 ലാന്തത്തിന് അപായംഭവകരതകളെല്ലാം വ്യാഖ്യാ
 നിച്ചു. അദ്ദേഹം ഒരു മഹാതാക്കിനായിരുന്നു എ
 ന്നിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീക്ഷണഗതി വിശാല
 തരമായിരുന്നു. പക്ഷേ മൗലികമെന്ന താൻ പരിഗ
 ണിച്ച യാതൊന്നിനേയും അലക്ഷ്യമാക്കാൻ
 അദ്ദേഹം അനുവദിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം ഭാരതീയചി
 ന്തയെ ഉടച്ചുപാക്കുകയും, ജീവബ്രഹ്മസിദ്ധാന്തത്തെ,
 പ്രത്യേകിച്ചു വ്യക്തിഗതമായ ഒരു രീതിയിൽ പരി
 ണമിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഗാധമായ ഹൃദയാലു
 പ്തത്തിനും, വികാരഭരിതമായ പ്രതിപാദനത്തി
 ന്നും തന്നിട്ടു സിദ്ധിച്ച സാമത്വത്തോടു നിർദ്ദയ
 മായ യുക്തിപാദത്തെ സംയോജിപ്പിച്ച്, ശങ്കരൻ
 പല സിദ്ധാന്തങ്ങളേയും ചെല്ലിച്ചു. അദ്ദേഹം ഉപ
 നിഷ്ഠനുകളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചു. സർ രാധാകൃ
 ണ്ണന്റെ ഭാഷയിൽ, ശങ്കരൻ കേവലം സ്വപ്നദർ
 ശിയായ ഒരു ആദർശവാദി മാത്രമല്ല, പ്രയോഗവി
 ജ്ഞനായ ഒരു ഭാവനാസമ്പന്നനും ആകുന്നു. വീക്ഷ
 ണഗതിയിൽ വളരെ വിഭിന്നരായിരുന്നു വൈഷ്ണവ
 ന്മാരായ ആഴ് വാരന്മാരും, ശൈവഗായകന്മാരായ
 സുന്ദരമൂർത്തിയും, ജ്ഞാനസംബന്ധരും, മാണി
 കവാചകരും. ശിവന്റെ ചില ഭാവങ്ങളെപ്പറ്റി
 'ശിവവചന'ങ്ങളിൽ പാടിയ വീരശൈവസന്യാ
 സിയായ വസുദേവന്റെ ചിന്താരീതിയും വിഭിന്ന

മായിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ഭിന്നമായിരുന്നു
 ദക്ഷിണ ഇന്ത്യൻയിലെ മതപരമായ പ്രചോദന
 ത്തിന്റെ പ്രഭവസ്ഥാനങ്ങളിലൊന്നായ ജ്ഞാനവര
 സിഷ്യത്തിന്റെ പ്രേരണയും. മഹാനായ വിശിഷ്ടാ
 ദൈവതി രാമാനുജനും, ദൈവതികളായ മധ്യാ
 ചാതുര്യം വല്ലഭാചാതുര്യം ഒരുപോലെ ഉപനിഷ
 ത്തുകളെയാണു സമാശ്രയിച്ചതു. ഇതു വാസ്ത
 വത്തിൽ ഭാരതീയചിന്തയുടെ സ്വഭാവവിശേഷ
 ങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. സത്യം വിവിധരീതിയിൽ
 വ്യാഖ്യാനിച്ച വിമർശിക്കപ്പെടാമെങ്കിലും, സമു
 ദായത്തിലെ വിവിധനിലകളിലുള്ള മനുഷ്യരുടെ
 നിത്യജീവിതത്തിൽ ഭിന്നരീതികളിൽ ബന്ധിപ്പി
 ക്കപ്പെടാമെങ്കിലും, പ്രചോദനത്തിന്റെ പരമ
 മായ ഉൽപ്പത്തിസ്ഥാനം ഒന്നുതന്നെ എന്നു
 താണ് ആ സ്വഭാവവിശേഷം. ഉദാഹരണ
 ത്തിന് ഒരു തമിഴ് സ്തോത്രത്തിൽ, പാട്ടും രാഗവും
 പോലെയും, ഫലവും പുഷ്പവും പോലെയും, ഭഗ
 വാന്റെ മഹസ്സ്, അഭയമായി സർവ്വ വ്യാപി
 ച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ
 'ഒന്നല്ല' എന്നാൽ 'രണ്ടുമല്ല' എന്ന് നിഗമ
 ങ്ങൾ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു.

"യന്നേതി നേതിവചനൈന്നിഗമാ അവാ
 ചൻ" എന്നിങ്ങനെ ശങ്കരാചാര്യർ ഒരു സ്തോത്ര
 ത്തിൽ ഉൽഖോഷിക്കുന്നു. 'ഇതല്ല', 'അതല്ല' എ
 ന്നമന്ത്രമേ ബ്രഹ്മത്തെ വിവരിക്കാൻ കഴിയുള്ളു.

ഇൻഡ്യയും മതവും.

ഇൻഡ്യയിലേതുപോലെ ഇത്രമേൽ സർവസംശ്ലിഷ്ടമായ ഒരു തത്വശാസ്ത്രത്തിനും ഒരു മതപദ്ധതിക്കും, ഇശ്വരശ്യാനത്തിനു പ്രത്യക്ഷരൂപത്തിന്റെ സങ്കല്പം സാരമായിട്ടുള്ളതല്ല. കാലം, സന്ദർഭം, ആത്മാഭിലാഷം, വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ പരിണാമഭേദം, ഇവ ഓരോന്നും ശിവനോടൊ, വിഷ്ണുവിനോടൊ, ദേവിയോടൊ, അല്ലെങ്കിൽ പരമാത്മാവിന്റെ മറ്റു ഭാവങ്ങളോടൊ ഉള്ള പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു പ്രേരകമായി ഭവിക്കുന്നു. ഓരോ ആത്മാവിനും, ആ ആത്മാവിന്റെ ഓരോ വൃത്തിക്കും, ആത്മജീവിതത്തിന്റെ ഓരോ നിമിഷത്തിനും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു ആശ്വാസവും, വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സന്ദേശവും ആവശ്യമായിരിക്കാം. തായുമാനവർടെ ഒരു ഗാനം ഇങ്ങനെ ചോഷിക്കുന്നു:—

“പതിയുണ്ടു നിതിയുണ്ടു പുത്തിരർകൺ
 മിത്തിരർകൾ പക്കമുണ്ടെക്കാലമും
 പവിചുണ്ടു തവിചുണ്ടു തിട്ടാന്തമാക യമ-
 പടരെന്നതിമിരമണകാക്—

കതിയുണ്ടു ഞാനമാകതിയുണ്ടു ചതിയുണ്ടു
 കായചിത്തികളുമുണ്ടു

കുറെയുണ്ടു കണ്ടർ പാലമൈ നിൻറാളിർ
 കരുത്തൊൻറുമുണ്ടാകമേൽ

നതിയുണ്ടകടലൈനച്ചമയത്തെയുണ്ട പര-
 ഞാനവാനതവൊളിയേ
 നാതാന്തരൂപമേ വേതാന്തമോനമേ
 നാനെനമകത്തെ തീർത്തേൻ.

അല്ലയോ വിചാശനനായ നീലകണ്ഠസ്വാമി
 യുടെ സമീപത്തിൽ വസിച്ചുരുളുന്ന എന്റെ
 മാതാവേ! അവിടുത്തെ തൃപ്പാദങ്ങളെ ഞാൻ
 ധ്യാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ എനിക്കു നല്ല വാസ
 സ്ഥാനമുണ്ടു; സമ്പത്തുണ്ടു; പുത്രന്മാരും മിത്ര
 ങ്ങളും ബന്ധുക്കളുമുണ്ടു; എല്ലാക്കാലത്തും പദ
 വിധുണ്ടു; നല്ല ശയനമുണ്ടു; നിശ്ചയമായി യമ
 ഭടരെന്ന തിമിരങ്ങൾ അടുക്കാത്ത ഗതിയുണ്ടു;
 ജ്ഞാനമാകുന്ന പ്രകാശമുണ്ടു; മചിമയുണ്ടു; കായ
 സിദ്ധികളുമുണ്ടു. നദികളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സമു
 ദ്രമെന്നപോലെ സകലമതസമയങ്ങളേയും ഉൾ
 കൊള്ളുന്ന പരമജ്ഞാനാനന്ദതേജോരൂപിണി!
 നാദാന്തരൂപിണി! വേദാന്തമൗനരൂപിണി!
 ഞാൻ എന്റെ ഞാനെന്ന ഭാവം—അച്ഛന്ത—
 നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

മുഹമ്മദിന്റെ ഏകദൈവസിദ്ധാന്തത്തിന്നു
 സൊറോസ്റ്ററുടെ പ്രത്യക്ഷമായ ദൈവതത്തിന്നും,
 ഹിന്ദുക്കളുടെ ത്രിമൂർത്തിതത്വത്തിന്റെ രൂപഭേദ
 മായ ക്രൈസ്തവത്രിമൂർത്തിസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ വിക
 സനങ്ങൾക്കും, അല്ലെങ്കിൽ പ്രകൃതിയും അതിന്റെ

സകലപ്രതിഭാസങ്ങളും ഈശ്വരചൈതന്യത്തിന്റെ പ്രഭവമാണെന്നു കരുതുന്ന വിശ്വഭേദതാമരത്തിന്നു തമ്മിൽ ഹൈന്ദവമനസ്സിൽ യാതൊരു വിധമായ പൂർവ്വാപരവൈരുദ്ധ്യവുമില്ല. ഇൻഡ്യൻ നാഗരികതയുടെ സാമാന്യസ്വഭാവം അതിന്റെ ആത്മവിദ്യാപരമായ മനോഭാവത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, യോഗികളേയും തത്വജ്ഞാനികളേയും അല്ലാതെ ഇൻഡ്യ മാറ്റു യാതൊന്നിനെയും ഉണ്ടു വിചിച്ഛിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറയുന്നതു്, സർ ജാൺ വുഡ് റോഫ്, സാമർഷം ആക്രോശിക്കുംപോലെ, അസംബന്ധമാണു്. ആവലോചനത്തിന്റെ 'ശക്തിയും ശാക്തരും' എന്ന കൃതിയിൽനിന്നു സ്മരണീയമായ ഒരു ഭാഗം ഞാൻ ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ:—“ഭാരതീയജീവിതം സകലകർമ്മപരിപാടികളിലും സ്വയം പ്രകാശിതമായിട്ടുണ്ടു്. ധർമ്മവ്രതന്മാരും തത്വജ്ഞാനികളും എന്ന നിലകളിൽ ഭാരതീയർ ചിന്താനിരതരായിരുന്നിട്ടുണ്ടു്; എങ്കിലും അതുപോലെതന്നെ, അതു് സകലകർമ്മണ്ഡലങ്ങളിലും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മഹാരാജ്യങ്ങളുടേയും സാമ്രാജ്യങ്ങളുടേയും അത്യാഡംബരപുണ്ണമായ രാജധാനികളും, നിവൃണമായ ഭരണക്രമവും (രാജധർമ്മം), ഗ്രാമീണസമുദായജീവിതത്തിന്നു പ്രായോഗികസ്വയംഭരണവും (പ്രജാധർമ്മം), യുദ്ധത്തിലും മൃഗയാവിനോദത്തിലും വീരപരാക്രമവും, ശാസ്ത്രീയകൃതികളും, ലോകവാണിജ്യവും, സമൃദ്ധമായ കൃഷിയും, ഹൃദയഹാരികളും

മഹാർഹങ്ങളുമായ കലകളും, (ഇതിനേക്കാൾ വിശദവും ഭാസ്യരവുമായ വണ്ണശോഭ മറെറവിടെയാണ് നാം കാണുന്നതു?) വികാരഭരിതവും, സൗന്ദര്യവുമായ കവിതയും, തന്മയസരണമായ ജീവിതവും ആണ് ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുള്ളത്. വിഷയവ്യാപൃത്തമായ തപോനിഷ്ഠയ്ക്കു കേൾവിപ്പെട്ട ഇന്ദ്രനാട്ടിൽ തന്നെയാണ് കാമശാസ്ത്രവും, അതിനോടു ബന്ധപ്പെട്ട സാഹിത്യവും, കലയും ഉത്ഭവിച്ചതെന്നുള്ളത് ഇൻഡ്യയിലെ ജീവിതവൈവിധ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സംസ്മരണീയമാകുന്നു.”

ഈശ്വരസത്തയെ ഒരു രൂപത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറെറാരു രൂപത്തിൽ ഇൻഡ്യ ആരാധിച്ചാലും, ജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു തത്വവിദ്യയോ അഥവാ മറെറാന്നിനെയോ അംഗീകരിച്ചാലും, ഇവക വ്യത്യാസങ്ങളെപ്പറ്റി മാത്രം സംസാരിക്കുന്നവർ വസ്തുതകളുടെ ഉപരിതലത്തിന്നപ്പുറം കടന്നുനോക്കിയവരല്ല. ആവലോണിന്റെ ‘ശക്തിയും ശാക്തന്തം’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു വീണ്ടും ഉദ്ധരിക്കയാണെങ്കിൽ, “ശക്തിമാതാവിന്റെ ഏതൊരു ഭാവത്തിലുള്ള സേവനവും, പരമ്പരാഗതമായ കർമ്മയോഗത്തിനും, ജ്ഞാനയോഗത്തിനും, താന്ത്രികമായ ഉപാസനകൾക്കു തുല്യമായ ആരാധന തന്നെയാകുന്നു. ഇൻഡ്യ ആദർശമാക്കിട്ടുള്ള മാതൃഭൂമി

പത്തിന്റെ അഥവാ ശക്തിയുടെ സേവനം
 യഥാർത്ഥശോഭിമാനം എന്നു പറയപ്പെടുന്ന
 മതത്തിന്റെ ഒരു ഭാവം കൂടി ആകുന്നു. അതു ഭേ
 ശോഭിമാനത്തിലും ഉപരിയായ മനുഷ്യാഭിമാനത്തി
 നു വിരുദ്ധമല്ല; അവ രണ്ടും ഒന്നുതന്നെയാണു്.”
 അതിനാൽ മനുഷ്യാത്മാവു വ്യാപൃതമായിരിക്കുന്ന
 എല്ലാ അന്വേഷണങ്ങളുടേയും ഐക്യവും അവി
 രുദ്ധതയും ഗ്രഹിച്ചും, മഹാത്മാക്കളായ പ്രവാചക
 ന്മാരും ദീർഘദർശികളും, വിവിധരൂപത്തിലും
 വിവിധമനോഭാവങ്ങളിലുമാണെങ്കിലും, സത്യത്തെ
 ദർശിച്ചിട്ടുള്ളവരാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയും, ഗതാ
 നഗതികരപം കൂടാതെ ഇൻഡ്യയുടെ പുനഃസൃഷ്ടി
 യിൽ നമുക്കും സ്വകീയമായ നൂതനസംഭാവന
 അർപ്പിക്കാം. നമ്മുടെ പൂർവ്കാലികമായ ആത്മീ
 യപരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഒരു ഉൽഗ്രഹനമായും, മറ്റു
 ഉള്ളവർ സിദ്ധാന്തിക്കുകയോ പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്യ
 യുന്നതിനേയും, മറ്റു മതങ്ങൾക്കു നമുക്കു പ്രദാനം
 ചെയ്യാനുള്ളതിനേയും, മറ്റു മതങ്ങൾക്കു നമ്മെ
 പഠിപ്പിക്കാനുള്ളതിനേയും നിരസിക്കാതെ, സ്വീ
 കരിച്ചും, എന്നാൽ സർവ്വമാ അങ്ങനെ സ്വീകരി
 ക്കുന്നതിനെ നമ്മുടെ സ്വന്തം പ്രകൃതിയുടെതന്നെ
 ഒരു അംശമാക്കിത്തീർത്തും, കേവലം ഒരു അനുക
 രണമരയിട്ടല്ലാതെ വേണം ആ സംഭാവന നാം
 നൽകേണ്ടതു്.

ഹൈന്ദവവാദങ്ങളുടെ ബാഹ്യപ്രതിഭാസങ്ങളെപ്പറ്റിയല്ല, ആന്തരപ്രാധാന്യത്തെപ്പറ്റി ലോകം പഠിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്നു ബ്ലാൻഡ്രഡുമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു അഭ്യസനം ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേകമതത്തിന്റേതൊ അനുഷ്ഠാനത്തിന്റേതൊ അംഗീകരണത്തെയല്ല, അഭയത്തിന്റെ അഥവാ ഭയത്തിൽനിന്നുള്ള വിമുക്തിയുടെ സജീവമായ പരിശീലനത്തെയാണ് ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടതു്. “അഭയം ഹി വൈ ബ്രഹ്മ”, അഭയം തന്നെയാണ് ബ്രഹ്മം, എന്നു നമ്മുടെ ശ്രുതികൾ ഉൽഘോഷിക്കുന്നു. ആ പരിശീലനത്തിൽ, സകലവിധമായ മായാമോഹങ്ങളിലും അവനതമനോഭാവങ്ങളിലും നിന്നുള്ള വിമോചനവും, മനുഷ്യന്റെ വ്യക്തിവൈശിഷ്ട്യം പരമമായ ഒരു നിയാമകപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാണെന്ന പ്രതിജ്ഞയും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രീയാഭിവൃദ്ധിയും, ഭൗതികസമ്പത്തും, ബുദ്ധിവൃദ്ധിയും കൈവന്നിടുപോലും ഹൃദയഭൗമബലസംവേദനം സാവത്രികമാചിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു്, അഭയവും അഹിംസയും, ജാഗ്രതയും സമാനഭ്രുതിയും, സ്വാതന്ത്ര്യവും, സ്നേഹവും ആണ് പരമപ്രാധാന്യത്തെ അർഹിക്കുന്നതെന്ന് സർ രാധാകൃഷ്ണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിജ്ഞാപൂർവ്വം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഹൈന്ദവബൗദ്ധചിന്തകന്മാർ, അനുസ്മൃതസമരങ്ങളും സ്ഥായിയായ ഭീതിയും

ഉളവാക്കുന്ന അവിദ്യയാണ് ഇതിനു നിദാനമെന്നു പറയുന്നു. ഇൻഡ്യയിലെമ്പോലെയെ മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലും, അഭിന്നങ്ങളായ മതലിംഗസത്യങ്ങൾ തന്നെയുണ്ട് പല പ്രവാചകന്മാരും സത്യാന്വേഷകന്മാരും ദർശിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എന്നാൽ ശരീരത്തിനും മനസ്സിനുമുള്ള അധികാരനിഗ്രഹശക്തികളെ ആത്മാവിനുള്ള അധികാരനിഗ്രഹശക്തികളുമായി പ്രതിബോധവത്താകുവണ്ണം സമീകരിക്കുക, ലൗകികമായ കുർമ്മപരിപാടികളെ അംഗീകരിക്കുകയും അക്കാര്യത്തിൽ സഭാസഭകൾ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്യുക, ജീവിതത്തിലെ അഭിവാഞ്ചകൾ, ആനന്ദങ്ങൾ, വിശ്രാന്തികൾ ഇവയെപ്പോലും അനുശീലിക്കുക എന്നിവയായിരുന്നു ഹൈന്ദവചിന്തയുടേയും തത്വജ്ഞാനത്തിന്റേയും പ്രത്യേകവ്യവസായങ്ങൾ. ബ്രഹ്മത്തെ അല്ലെങ്കിൽ പരമാത്മാവായ വിശ്വപ്രപഞ്ചത്തെ പ്രാപിച്ചു്, അതിൽ ലയിക്കുക എന്ന പരമലക്ഷ്യത്തോടുകൂടിയ മനുഷ്യവൃത്തിതപമാകുന്ന അല്ല പ്രപഞ്ചത്തിൽ ആന്തരികവും അത്യന്താപേക്ഷിതവുമായ സായുജ്യം ഉളവാക്കുവാൻ ഉദ്ദിഷ്ടമായിട്ടുള്ള ആത്മീയപരിണാമത്തിനും, മാനസികശിക്ഷണത്തിനും, കായികനിയമങ്ങളുമായുള്ള ഒരു അനുരഞ്ജനമായി ഹിന്ദുമതത്തെ പരിഗണിക്കുന്നതു സമീചീനമായിരിക്കും.

ഉപസംഹാരമായും, മുൻവശങ്ങളിൽ ഉദ്യമിച്ചിട്ടുള്ള വിചിന്തനത്തിന്റെ സംക്ഷേപമായും, 'യോഗവും അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും' എന്ന ശ്രീ അരവിന്ദചോഷന്റെ ലഘുപ്രബന്ധത്തിൽനിന്ന് ഒരു ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കുകയായിരിക്കും ഉത്തമമായിട്ടുള്ളതു്:—

“ഏകപക്ഷീയങ്ങളായ തത്വശാസ്ത്രങ്ങൾ എല്ലാറ്റും സത്യത്തിന്റെ ഒരു അംശത്തെ മാത്രമേ പ്രസ്താവിക്കുന്നുള്ളൂ എന്നോർമ്മിക്കുക. ഈശ്വരസൃഷ്ടിയായ ഈ ലോകം തത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ നിഷ്കൃഷ്ടമായ ഒരു അഭ്യാസമല്ല; പ്രത്യുത, ഒരു സംഗീതാലാപം പോലെ, നിരവധിഭിന്നതകളുടെ അനന്തമായ ഒരു ലയമാകുന്നു; അതിന്റെ അസ്തിത്വം സ്വതന്ത്രവും പരമവ്യക്തമായാൽ അതിനെ തത്വശാസ്ത്രപരമായി നിർവചിക്കാവതല്ല. എല്ലാ മതങ്ങളുടേയും സത്യം സമ്മതിച്ചുകൊടുക്കുന്ന മതമാണ് ഏറ്റവും നല്ല മതം എന്നതുപോലെ, എല്ലാതത്വജ്ഞാനങ്ങളുടേയും സത്യത്തെ സമ്മതിച്ച്, ഓരോന്നിന്നും അതാതിന് ഉചിതമായ സ്ഥാനം കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ഒന്നാണ് ഏറ്റവും നല്ല തത്വജ്ഞാനം.”

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് ഉപജീവ്യങ്ങളായ
പുസ്തകങ്ങൾ.

സോറൊവാസ്റ്റർ

പ്രൊഫ്സർ ഏ. ആർ. വാഡിയ

ബുദ്ധൻ

മി: ദേവമീത്ര ധർമ്മപാലൻ

ജീസസ് ക്രൈസ്റ്റ്

മി: എസ്. കെ. ജോർജ്ജ്

മുഹമ്മദ്

മെസ്സേഴ്സ് അഹമ്മദ് ഷാഹി യാക്കബ് ഹസ്സൻ

ശ്രീകൃഷ്ണൻ

മി: എം. ആർ. സമ്പത്കുമാരൻ

ശങ്കരാചാര്യർ

മി: സൂര്യനാരായണശാസ്ത്രി.

[ഈ പുസ്തകങ്ങൾ മെസ്സേഴ്സ് ജി. ഏ. നടേശൻ
ഇൻഡ് കമ്പനിയായ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.]

சுருதிமலர் கிணற்று

சுருதிமலர்

Handwritten marks

M290
RAM-L

90362

രാമേശ്വരം
രാമേശ്വരം
രാമേശ്വരം

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

Call No. M290 Acc. No. 90362
 Author രവീന്ദ്രൻ, മധുരൻ
 Title ഭക്തി മഞ്ജരി